

is, nietst en cracht
 verfaelt in de. wijk
 o. alhangen dant en
 y. ont. lypande. lij. nat
 narin crachtloos. bij. n.
 indonan. en. ja. d. om. g.
 o. of. n. af. n. is. de. k. u. n.
 is, fracht. in. d. of. p. e.
 side. k. u. n. g. and. dig. t. s. in.
 t. d. g. a. n. s. die. n. u. d. e. w. a.
 n. l. a. n. d. e. n. , d. e. b. g. e. l. i. e. f. t. e. n. f.

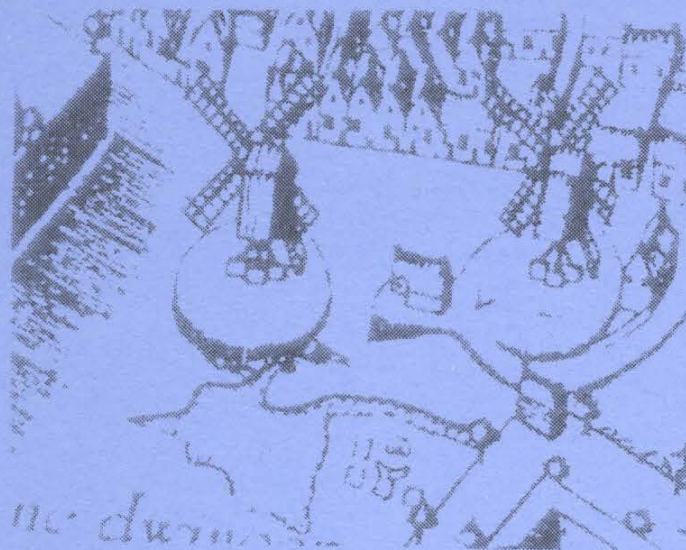
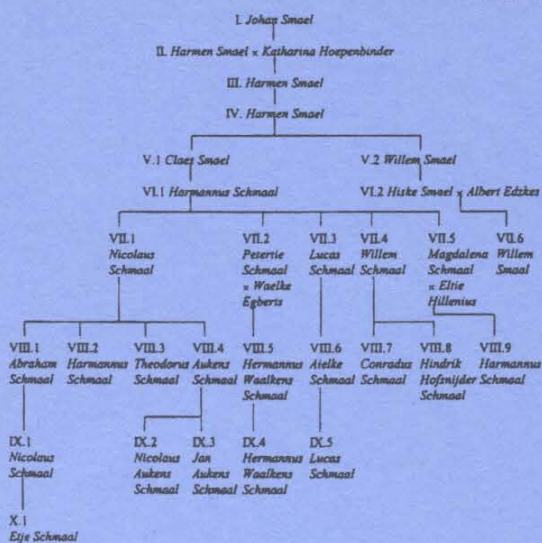
De Schoolmeester.

HDP

Maakt medecyn, Niet tot fenyn.

HuppelDePup
 Afdelingsorgaan
 Nederlandse
 Genealogische
 Vereniging
 afdeling
Groningen
 Jaargang **10**
 nummer 1

HuppelDePup

wordt uitgegeven door de NGV (Nederlandse Genealogische Vereniging) afdeling Groningen en verschijnt drie keer per jaar.

Abonnementen

HuppelDePup wordt gratis toegestuurd aan de leden van de NGV afdeling Groningen.

Overige leden van de NGV kunnen zich abonneren middels een bijkomend of gezinslidmaatschap (à € 8,50 per afdeling/lidmaatschap) van de afdeling Groningen. Dit kunt u aanvragen bij de landelijke ledenadministratie: NGV, Postbus 976, 1000 AZ Amsterdam. Voor nadere informatie kunt u contact opnemen met de afdelingssecretaris.

Andere belangstellenden kunnen een los abonnement nemen op HuppelDePup door overmaking van € 8,50 op girorekening 556 30 62 t.n.v. NGV afdeling Groningen te Hornhuizen o.v.v. 'Abonnement HuppelDePup'.

Opzeggen van losse abonnementen schriftelijk vóór 1 november van het lopende jaar.

Oude nummers en jaargangen

Losse nummers, voorzover voorradig, kosten € 3,00. De jaargangen 1994 t/m 2002 (met index) kosten € 8,50 per jaargang, drie jaargangen kosten € 20,00, vijf € 27,50 en elke volgende jaargang € 4,50.

Deze kunnen verkregen worden door het verschuldigde bedrag over te maken op de hierboven genoemde girorekening o.v.v. de gewenste nummers/jaargangen.

Tevens worden ze (met korting) aangeboden tijdens de afdelingsbijeenkomsten.

Schrijvers-exemplaren

Schrijvers van artikelen kunnen auteurs-exemplaren verkrijgen tegen een gereduceerd tarief, mits vooraf aangevraagd.

Kopij voor HuppelDePup

Kopij voor het volgende nummer **uiterlijk begin maart 2003** toesturen aan het redactieadres: **Snelliusstraat 28, 9727 JN Groningen** of via e-mail hjehartog@wanadoo.nl.

Enige spelregels

- Het spreekt vanzelf dat kopij grotendeels betrekking dient te hebben op Groningen.
- Bij voorkeur insturen op floppy (met een afdruk) of duidelijk geschreven/getypt.
- Hoewel we uiteraard blij zijn met elke inzending, worden meerdere bijdragen van één inzender verspreid over diverse nummers van HuppelDePup.
- Te lange artikelen kunnen door de redactie worden bewerkt/ingekort in overleg met de auteur.

Verantwoordelijkheden

De redactie is niet verantwoordelijk voor de inhoud van de stukken die zijn voorzien van een naam. De redactie behoudt zich het recht voor artikelen te weigeren, te redigeren, in te korten en enigszins aan te passen evt. in samenspraak met de schrijver van het artikel.

Eerder en elders gepubliceerde artikelen worden niet geplaatst. Artikelen worden opgenomen in volgorde van ontvangst en/of belangrijkheid, een en ander ter beoordeling van de redactie.

Advertenties

Indien u een advertentie wilt laten opnemen in de volgende HuppelDePup, wordt u uitgenodigd te informeren naar de zeer interessante advertentie-tarieven. De penningmeester mevr. G.J. Kaman-Broekhuizen (tel.: 0595-487074) zal u graag alle benodigde informatie verstrekken. Leden met niet-commerciële advertenties (bv.: te koop aangeboden) krijgen korting.

Website NGV afdeling Groningen:

<http://www.ngvgroningen.nl>

Inhoud HuppelDePup

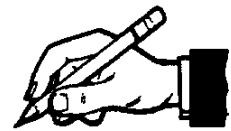
Voorwoord	1
In memoriam mevr. H.A. Renssen-Tollenaar.	1
Nieuwe naam afdelingsblad?	2
Viruswaarschuwing	2
Afdelingsprogramma	3
Agenda	4
Genealogisch voorstellen.	5
Van de bestuurstafel	7
Goud- en zilvermedengilde	9

januari 2003, jaargang 10 nr. 1

Kwartierstaat Abel Niehoff.	12
Jan X en zijn kinderen.	16
Naamslijsten I: Veendam, Wildervank, Hoogezand, Sappemeer, Pekela's (1709)	21
Een bizar einde	23
Nieuws van de archieven.	24
Alle@@@digit@@@.	24
Boekenrubriek.	26
Vragenrubriek	29

Voorwoord

Joop van Campen, voorzitter

De redactie van HuppelDePup (HDP), het bestuur van de NGV afdeling Groningen, de CALS en de coördinator van de Knipseldienst wensen u prettige feestdagen en een gezond en voorspoedig 2003.

Zoals u ziet, heeft u het eerste nummer van de 10^e jaargang van HDP ontvangen. Een gebeurtenis die zeker het vermelden waard is. Alleen met uw medewerking en de inzet van de redactie is dit gerealiseerd. Wij hopen dat 2003 een productief jaar wordt voor u en ons blad. Uw kopij is altijd van harte welkom. Aarzel dus niet!

Dit jaar deden wij een oproep om een nieuwe naam voor het afdelingsblad te bedenken. Uit uw reacties (zie pagina 2) blijkt dat u de naam HDP wilt handhaven. Wij respecteren deze keuze en bedanken een ieder voor zijn/haar medewerking.

Met een tevreden gevoel kijken we terug op het afgelopen seizoen. Het afdelingsprogramma bevatte zeven lezingen over relevante en uiteenlopende onderwerpen. De manifestatie "Voorouders onderweg naar werk" trok meer dan 150 bezoekers. Behalve dit positieve gevoel kregen we ook een teleurstelling te verwerken. De excursie naar Oost-Friesland moest wegens gebrek aan belangstelling worden afgeblazen.

De bestuurssamenstelling veranderde in 2002. We mochten op de afdelingsledenvergadering in april de heren Ruud Ploeger en Lammert van der Spoel als nieuwe bestuursleden verwelkomen. Helaas moesten we op de vergadering in november melden, dat de heren Eddy Landzaat en Lammert van der Spoel zich om persoonlijke redenen terugtrokken uit het bestuur. Per saldo is er een vacature ontstaan, waarover het bestuur zich nader zal beraden.

Het komend jaar zien de redactie en het bestuur met vertrouwen tegemoet. Er zijn diverse activiteiten gepland, zoals deelname aan beurzen, lezingen, begeleiding van beginners. Speciale aandacht vragen wij voor de contactavond op 14 mei 2003 (zie verderop in dit blad). En heeft u de website www.ngvgroningen.nl al eens bezocht? Er zijn nieuwe rubrieken waarin u interactief bezig kunt zijn. Vergeet daarbij het gastenboek niet. Wij wensen u weer veel leesplezier met HDP.

In memoriam mevr. H.A. (Bep) Renssen-Tollenaar

Tijdens haar vakantie in de zonnige Algarve overleed op 75-jarige leeftijd op 10 oktober jl. heel plotseling mevrouw Renssen, echtgenote van het oud-HB-lid, ons oud afdelingsbestuurslid en huidige coördinator van de knipseldienst in onze afdeling, de heer Frans Renssen.

Hoewel mevr. Renssen nooit actief geweest is binnen de NGV heeft zij haar man in zijn werkzaamheden voor de NGV altijd gesteund en terzijde gestaan. Zoals ook uit de toespraken bij de crematie naar voren kwam, stond mevr. Renssen altijd klaar om anderen te helpen en te ondersteunen. Degenen die haar gekend hebben zullen dit beamen. Dit bleek nog eens tijdens de Genealogische Dag 2001 in Stadskanaal waar zij met haar man de bezoekers opving en te woord stond. Wij zijn haar veel dank verschuldigd voor hetgeen zij – voornamelijk indirect – voor onze afdeling heeft betekend.

Het bestuur wenst Frans Renssen en zijn familie alle sterkte toe die nodig is om dit grote verlies te verwerken.

Een nieuwe naam voor HuppelDePup?

Nadat in HDP, jaargang 9, nr. 2 (april 2002) aan u het verzoek was gedaan om alternatieven te noemen voor de naam van ons afdelingsblad, is in HDP, jaargang 9, nr. 3 (september 2002) een tiental namen vermeld, zijnde een selectie uit alle inzendingen, die redelijkerwijze als alternatief in aanmerking kwamen. Vervolgens is aan u het verzoek gedaan om uit dit tiental uw keuze te maken en deze keuze vóór 1 november 2002 kenbaar te maken aan de redactie van HDP. In totaal hebben 38 leden op dit verzoek gereageerd.

In onderstaand overzicht zijn de namen gegeven, die genoemd zijn en het aantal vermeldingen:

HuppelDePup	17
Gens Groningana	8
Groningenea	6
Groninger Voorouders	3
De Golden Raand	2
Noorderlicht	1
Noorder Zoeklicht	1

De uitkomst van dit onderzoek moet evenwel terzijde worden geschoven. Van de bijna 550 leden heeft slechts een zeer klein aantal gereageerd. Dit aantal kan niet representatief worden geacht voor het totaal van de leden van onze afdeling.

Wat moet dan wel de conclusie zijn? Hoewel de vraag om een andere naam regelmatig terugkomt, mag kennelijk uit de geringe respons worden afgeleid, dat voor de overgrote meerderheid van de leden van onze afdeling naamswijziging geen prioriteit heeft, dan wel dat men tevreden is met de huidige naam. Op grond hiervan hebben redactie en bestuur dan ook vastgesteld om de huidige naam (voorshands) te handhaven.

Waarschuwing

Antonia Veldhuis

Nee, deze keer niet voor Louter (hoewel we daarvoor op onze hoede moeten blijven), maar voor e-mail. Er rouleert (vooral onder genealogen) veel "dump"-mail, die mogelijk virussen kan bevatten. De meeste hebben een bijlage. Open die dus nooit! Ook het leesscherf (op de e-mail staan en dan lezen zonder te openen, rechtsonder) is af te raden. De afzenders lijken soms erg betrouwbaar (ik kreeg er zelfs een van mezelf), maar de onderwerpen zijn vaak wat onduidelijk.

Tip: geef bij e-mail een duidelijk onderwerp op. Bij twijfel: verwijderen (delete)!

ADVERTENTIE

BOEKHANDEL **van der LAAN & POSTMA**

VALGE 3, 9965 PD LEENS, (0595) 571992

Nieuwe boeken en antiquariaat
Verzending door heel Nederland

Afdelingsprogramma voorjaar 2003

Nico de Oude

Alle afdelingsbijeenkomsten in deze periode vinden plaats in de **Groninger Archieven, Cascadeplein 4 te Groningen**, in het verlengde van het hoofdstation tussen het Emmaviaduct en het Hoornsediep; vijf minuten lopen vanaf bus- en NS-station.

Woensdag 5 februari 2003

Aanvang : 20.00 uur (zaal open 19.30 uur)

Thema : *Aspecten van het Groningse recht in de 17^e en 18^e eeuw*

Spreker : dr. P. Brood

Wie op zoek is naar zijn voorouders en dus naar de geschiedenis van het gebied waar die voorouders woonden, kan niet ontkomen aan een zekere kennis van hoe de samenleving daar georganiseerd was. Zoals het recht ook nu van essentiële betekenis is, zo was het dat vroeger ook. Alleen was de uniformiteit minder dan tegenwoordig. Het Groninger recht had een bijzonder karakter dat niet alleen in de ook nu nog bekende term 'beklemrecht' voortleeft, maar veel meer herinneringen heeft nagelaten.

Woensdag 5 maart 2003

Aanvang : 20.00 uur (zaal open 19.30 uur)

Thema : *Regionale overheidsheraldiek in Groningen; van borgen, jurisdicties, waterschappen en gemeenten*

Spreker : dhr. J.A. Bos

Heraldiek deed zijn intrede in Groningen in de 14^e eeuw. De oudste wapens waren eenvoudig. Dit veranderde na het huwelijk van Anna van Ewsum met Carel Hieronymus von Inn- und Kniphausen.

Sindsdien ontwikkelde zich een publiekrechtelijke heraldiek die zijn sporen heeft nagelaten tot in de huidige overheidsheraldiek.

Zaterdag 29 maart 2003

Aanvang : 10.00 uur (zaal open 9.30 uur). **Einde**: uiterlijk 13.00 uur

Thema : *Afdelings-Leden-Vergadering en daarna eventueel een korte lezing*

Agenda :

1. Opening
2. Notulen van de Afdelings-Leden-Vergadering van 13 april 2002
3. Jaarverslag van de secretaris
4. Financieel verslag van de penningmeester
5. Verslag kascommissie
6. Benoeming nieuwe kascommissie
7. Verslag van de afdelingsafgevaardigde/Contactdienst/CALS/DIP/Knipseldienst
8. Bestuursverkiezing. Aftredend is penningmeester mevr. G.J. Kaman-Broekhuizen. Zij stelt zich herkiesbaar. Kandidaatstelling(en) dien(t)(en), uiterlijk één week voor de vergadering schriftelijk en ondertekend door tenminste vijf leden, te geschieden bij de secretaris.

9. Rondvraag en sluiting

De agendastukken worden op de ochtend van de vergadering ter inzage gelegd. U kunt zich echter ook op deze vergadering voorbereiden door de stukken telefonisch

of schriftelijk bij de secretaris dhr. R. Ploeger, Grutto 16, 9728 XJ te Groningen, aan te vragen. U zult geen aparte uitnodiging voor deze vergadering ontvangen. Na afloop van de vergadering is er waarschijnlijk nog tijd voor een **korte lezing**. Wie zich hiertoe geroepen voelt, kan zich aanmelden bij de redactie van dit blad of bij de DIP, de heer De Oude (e-mail en adressen: zie achterin dit blad).

Woensdag 14 mei 2003

Aanvang : 20.00 uur (zaal open 19.30 uur)

Thema : *Contactavond*

Deze bijeenkomst is bedoeld om genealogische contacten te leggen met medegenealogen, genealogische gegevens uit te wisselen en ervaringen door te geven. Wij willen dit stimuleren middels tafelgesprekken, d.w.z. onderlinge gesprekken in kleine groepen, waarbij een bestuurs- of redactielid als gespreksleider zal fungeren. Ook houden we een genealogisch spreekuur. Als u op problemen bent gestuit bij uw onderzoek en/of andere genealogische vragen hebt (op welk gebied dan ook, dus ook m.b.t. notariële archieven, kadaster, genealogieprogramma's etc.), kunt u deze schriftelijk zenden aan de redactie t.a.v. de heer H.J.E. Hartog (adres: zie elders in dit nummer) of per e-mail aan hjehartog@wanadoo.nl. De inzendtermijn sluit 15 februari 2003. De resterende tijd hebben wij nodig om ons nader te verdiepen in uw vragen en problemen.

Als u niet in de gelegenheid bent om te komen, kunt u toch meedoen. Uiteraard krijgt u antwoord achteraf (wel antwoordporto bijsluiten).

De knipseldienst en de contactdienst zullen ook aanwezig zijn. Tevens is er de afdelingsstand met boeken en folders. We rekenen op uw deelname!

Agenda

15 febr. Duitslanddag in Verenigingscentrum NGV te Weesp

9 mrt. Twentse Voorouderdag, inl. 074-2918898

5 april Lustrumbijeenkomst WGO Duitsland, 't Brandpunt te Baarn, info: jelangen@xs4all.nl.

11 april Indisch Gen. Vereniging te Bronbeek (Arnhem), info: 024-3779319, of secretaris@iqv.nl.

17 mei 50^e Genealogische Dag in De Reehorst, Ede, "Genealogie na 2000", info: 50gendag@ngv.nl.

Voorlichtingsbijeenkomsten voor beginnende onderzoekers voorjaar 2003

Bij voldoende belangstelling organiseren wij i.s.m. de Groninger Archieven ook komend voorjaar weer een (paar) voorlichtingsbijeenkomst(en). Aan de orde komen: de algemene gang van zaken rond onderzoek en raadpleging van stukken, en het gebruik van allerlei materiaal en catalogi, zoals de bibliotheekcatalogus. Speciale aandacht is er voor materiaal voor familieonderzoek. Middels opdrachten en met begeleiding leert u snel de weg te vinden in dit materiaal.

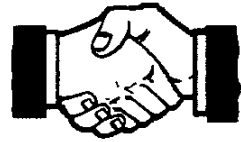
Deelname is gratis.

Belangstellenden kunnen zich aanmelden bij de redactie van dit blad (H.J.E. Hartog, adres zie achterin dit nummer, of via e-mail hjehartog@wanadoo.nl).

Wilt u bij uw correspondentie per e-mail met leden van de redactie en van het bestuur ook steeds uw postadres vermelden? Bij voorbaat dank!

Genealogisch voorstellen

Antonia Veldhuis

Nieuwe leden

G. Drent (lidnr. 129425) uit Haren doet onderzoek naar de families Drent en Buzeman. Bij het onderzoek naar de laatste familie werkt hij samen met Nelleke Buzeman uit Oude Pekela.

P. Riemeijer (lidnr. 129463) uit Veendam doet reeds vijf jaar intensief onderzoek naar de families Remeijer, Riemeijer, Rienmeijer en Tuin en verwerkt de gegevens in Haza-Data. Hij doet tevens aan filatelie en is geïnteresseerd in de geschiedenis van (Oost-)Groningen. E-mail: p.riemeijer@hccnet.nl.

Trouwe leden stellen zich voor

Henk Wolda (lidnr. 126512) is geboren in 1931 in Wageningen uit Groninger ouders. Doet sinds een jaar of zeven aan familieonderzoek voor zichzelf en voor zijn vrouw. Zijn geschiedenis speelde zich vnl. af in het Oldambt en in Westerwolde en die van zijn vrouw in en rond Hoogezand. Familienamen van de overgrootouders zijn Wolda, Elzinga, Vogt, Linkvis, Paap, Smit (Oostwold), Stel, Smit (Hoogezand), Schaaap, Woldring, Postema. Hij is ook vriend van het CBG en lid van de Vereniging voor Genealogie en Historie Westerwolde. Gegevens worden verwerkt in het programma FamilyTreeMaker. Hij is gepensioneerd oecoloog-entomoloog en woont sinds zijn pensioen van het Smithsonian Tropical Research Institute in Panama, in Bellevue in de staat Washington, vlak bij Seattle in het uiterste NW van de VS. Resultaten zijn te zien op: <http://familytreemaker.genealogy.com/users/w/o//Hindrik-Wolda/index.html>; e-mail: H_WOLDA@msn.com.

Michèl de Jong (lidnr. 128405) is 18 jaar en woont in Sneek. Hij zit in 6-gymnasium en wil volgend jaar Archeologie gaan studeren aan de RUG. Doet sinds een paar jaar onderzoek naar o.a. de families De Jong en Hoogterp uit NO-Friesland, Wiersema, Noeken, de 'borgenfamilies' (Clant, Coenders, Lewe, etc.) uit de provincie Groningen, en Wijn, Kruiger (Krüger), Reiber (Reuber), Bos en Gisolf uit de stad Groningen. Is van plan regelmatig over zijn onderzoeksresultaten te publiceren. Andere hobby's zijn: geschiedenis (zowel landelijk als met betrekking tot Groningen), archeologie en tekenen. E-mail: micheldejong35@hotmail.com.

Lammert van der Spoel (54 jaar, spoel@worldonline.nl) uit Groningen is coördinator Televerkoop bij het *Dagblad van het Noorden* en doet sinds 1995 aan genealogie. Hij werkt aan Amsing (Peize en Annen) en Van der Spoel (Drenthe). Via internet kreeg hij contacten met Van der Spoels in Argentinië, Canada, Duitsland, Frankrijk en Zwitserland. Nu is hij op zoek naar bovenstaande namen in Amerika. Zijn andere hobby's zijn koken, lezen en reizen.

A. de Vries uit Drachten (lidnr. 102150, geb. in 1914) is gepensioneerd ambtenaar en voor velen geen onbekende. Hij doet 66 jaar (!) aan genealogie en heeft teveel namen om op te noemen. Meestal gaat hij uit van zijn negen achterkleinkinderen. Hij publiceerde veel artikelen, o.a. in *Gruoninga* en beantwoordt regelmatig vragen uit HDP.

J.H. Pfeiffer uit Paterswolde (lidnr. 111659) is 87 jaar en werkt aan Pfeiffer. Hij vulde op het enquêteformulier in, dat hij nog 1x per jaar op de lezingen komt.

Harm Selling uit Amsterdam (h.selling@gmx.net) is al op 12-jarige leeftijd met genealogie begonnen. Hij is informatiespecialist en werkt aan Strating, Stratingh, Van Lenning, Fledderman, Clobus en Selling (niet Gronings). Verder bewerkt hij bronnen van Winschoten, heeft een homepage met veel Groninger gegevens (www.genealogiegroningen.nl), schreef voor HDP o.a. diverse artikelen over Groningers die in Amsterdam trouwden en vindt daarnaast ook nog tijd om te tafeltennissen.

Petronella Elema uit Groningen (lidnr. 102756) is ook al zo'n actief persoon. Ook zij is al op jonge leeftijd geïnteresseerd geraakt in genealogie (ze is nu ruim 40 jaar met deze hobby bezig) en schrijft al jaren artikelen voor o.a. *De Nederlandsche Leeuw*, *Gens Nostra*, *Gruoninga* en uiteraard HDP. Ook werkte ze aan diverse boekjes in de serie "Groninger bronnen en toegangen". Ze onderzocht o.a. de namen Elema en Bolhuis, maar werkt verder aan alles wat op haar weg komt. Zoals ze in de enquête schreef: "Ik werk aan ongeveer driehonderd namen en er komen alle weken wel wat nieuwe bij".

Ze werkt als bibliothecaris en haar andere hobby is verzamelen, vnl. poppenhuizen.

J. Hofman uit Noordhorn (jaaphofman@hotmail.com) is veehouder. Hij beoefent 22 jaar de genealogie en werkt aan Moes en kwartierstaat Ritzema, Suameer. Hobby's: chauffeur, organist, boerderijenboek.

Jan Jaap Hazenberg uit Wassenaar (jj.ot@wxs.nl; homepage: <http://www.homeplanet.nl/~hazen019>) werkt aan Als(e)lo(o) en Hazenberg (prioriteit) plus Mulder, Westerhoff en De Ligne. Hij is managing director van een ABN AMRO-dochter in Polen en doet ruim tien jaar aan genealogie. Verder houdt hij van sport (m.n. squash, golf en zwemmen), lezen en antiek.

G. Kuiper uit Groningen (gkuiper.1@hccnet.nl) heeft als namen Kuiper, Ebbens, Blaauw, Louning, Tichelaar, Barla en Seggers. Hij is gepensioneerd directeur bureau letteren RUG, doet twaalf jaar aan genealogie en houdt van tuinieren, fitness-training en muziek.

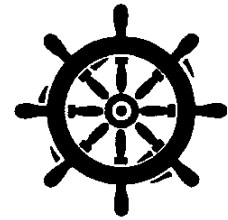
R. van der Wal uit Roden (lidnr. 111194) doet 18 jaar aan genealogie. Zijn namen zijn Van der Wal, De Haan, Postma, Dijkstra, Feringa, Kiestra, Hoekstra, Hackeling en Doornbos. Zijn hobby's: fietsen, tuinieren en wandelen.

A. van der Holt uit Veendam (vdholt@veteranen.nl) is gepensioneerd electro-technicus (74 jaar) en doet ongeveer zes jaar aan genealogie. Of zoals hij zelf liever zegt: voorouderonderzoek. Voor hem zijn belangrijk: Boomgaarden, Hartman, Van der Holt, Kruijer (Noord) en Kruijer (West). Zijdelings ook Koerts.

Bert Lumkes uit Zwolle (lidnr. 124017) werkt sinds een jaar of twaalf aan Lumkes (Veenkoloniën), Van der Veen (Assen, Gieten), (Spahr) van der Hoek (Westerkwartier en omgeving Drachten) en Bakker uit Noord-Groningen. Hij is gepensioneerd neerlandicus en heeft als andere hobby's badminton, lezen, reizen, geloof en kunst, en Israël en kerk.

Van de bestuurstafel B + B (Bestuur en Beleid)

Thijs IJzerman, afdelingsafgevaardigde

Zaterdag 23 november jl. vond er een Algemene Vergadering (AV) plaats in Utrecht. Het was lang geleden, dat ik de afdeling alleen vertegenwoordigde, omdat de afdeling momenteel niet over een plv. afgevaardigde beschikt. Mocht u belangstelling hebben voor deze functie, neemt u dan contact op met onze voorzitter of met mij. Het bestuur geeft er de voorkeur aan dat de afgevaardigde en de plaatsvervanger deel uit maken van het bestuur.

De vergadering verliep in een plezierige en geanimeerde stemming en werd onder de bezielende leiding van voorzitter Trap vlot afgewerkt. De vergadering begon met enkele mededelingen. De huisvestingscommissie (HC) voor het Verenigingscentrum (VC) is druk bezig met allerlei voorgestelde en aangeboden locaties te bekijken, maar een definitieve locatie is nog niet in beeld. Tijdens de vergadering werd nog een locatie aangedragen die de HC ook zal bekijken. De Werkgroep Positionering Afdelingen heeft zijn rapport ingeleverd bij het HB. Dat gaat het rapport nu bestuderen en zal naar aanleiding daarvan met een voorstel naar de AV komen. In de nabije toekomst zullen er in het HB enkele vacatures ontstaan en de aanwezigen werd dringend gevraagd om uit te kijken naar geschikte kandidaten. Het ledenaantal zal eind 2002 minder zijn dan aan het begin van dit jaar. Aangezien de vereniging afhankelijk is van de contributies, moet dit nauwlettend in de gaten gehouden worden. Kijkt u ook eens om u heen en maak iemand lid van de NGV!

Begroting 2003

Wat bij de begroting 2003 opvalt, is dat de contributie-inkomsten duidelijk lager zijn begroot dan voor 2002. Volgens de penningmeester, dhr. De Lange, komt dit doordat de contributies voor 2002 te hoog zijn begroot. Toch is er voor 2003 nog een batig saldo geraamd van ruim € 80.000,-. De heer Arink (afd. IJssellanden) verwonderde zich dat voorgesteld werd de contributies voor 2003 niet te verhogen. Een grotere reserve voor een nieuw VC en stijgende kosten zouden volgens hem een contributieverhoging rechtvaardigen. Hij wilde eventueel met een amendement op de begroting komen. De heer Te Meij (afd. Computergenealogie) pleitte voor een onderzoek naar de redenen van opzegging. Ook verzocht hij om niet te terughoudend te zijn met een contributieverhoging. Een regelmatige verhoging in de vorm van een indexering heeft zijn voorkeur in plaats van sprongsgewijs. Volgens hem zijn er zo'n 250.000 actieve genealogen en komen daar in de komende jaren door o.a. pensionering alleen maar meer bij. De NGV heeft met ± 11.000 leden daar maar zo'n 4,5% van als lid. Dat zouden er volgens hem beduidend meer kunnen zijn. Waar hij zijn cijfers op baseerde was niet duidelijk en ik vraag mij af of ze correct zijn. Ook het CBG heeft te kampen met een teruggang in donateurs. Dhr. Te Meij stelde voor om het aantal nummers van Gens Nostra terug te brengen tot 8 en het vrijkomende geld te gebruiken voor ledenwerving. Ook suggereerde hij om een lidmaatschap in te voeren met en zonder Gens Nostra. De laatste groep zou dan een lagere drempel hebben om lid te worden. Tenslotte stelde hij een bon voor om een lidmaatschap, eventueel voor meerdere jaren, cadeau te geven. Dhr. v.d. Wal (afd. Amsterdam) was blij dat er geen contributieverhoging komt, maar was anderzijds bang voor sprongsgewijze verhogingen. Een enquête in zijn afdeling heeft uitgewezen dat Gens Nostra als een belangrijk bindmiddel wordt beschouwd. Ook in

de afd. Friesland hecht men veel waarde aan Gens Nostra. Het HB antwoordde bij monde van de penningmeester dat men blij is dat een contributieverhoging niet onbespreekbaar is en zal hier rekening mee houden voor 2004. Hij vond het beter om wat conservatief te ramen, dan heb je minder gauw last van tegenvallende inkomsten. Wat Gens Nostra betreft vond het HB het geen goed idee om te gaan snijden in een goedlopend project. Dhr. Kaldenbach (afd. Hollands Noorderkwartier) wees er op dat de portokosten omhoog zullen gaan bij 8 i.p.v. 10 nummers en bij een gedifferentieerd lidmaatschap de drukkosten eveneens. Het is maar zeer de vraag of er dan een aanmerkelijke kostenbesparing wordt bereikt. Het HB onderschreef deze argumenten. Wat het amendement betreft, het HB vermoedde dat de meeste afgevaardigden geen mandaat hadden om hierover te besluiten. Zoals gezegd, het HB zal de opmerkingen over de contributie meenemen voor de begroting 2004. De begroting 2003 werd vervolgens met algemene stemmen ongewijzigd vastgesteld.

Beleidsintenties NGV

Bij het punt **statuten** NGV wees de heer v.d. Wal (Amsterdam) er op dat zijn afdeling voor de begroting en rekening drie vergaderingen moet houden. De statutencommissie zal dit probleem meenemen in de herziening van de statuten.

Huisvesting VC: de huisvestingscommissie is uitgebreid met de directeur van het VC. De HV-cie is naast het bestuderen en bekijken van diverse locaties bezig te kijken naar wat de werkelijke kosten en de wensen van het VC zijn. Namens onze afdeling heb ik het standpunt verwoord zoals dat op de afdelingsledenvergadering is vastgesteld. Wij hebben geen probleem met een huisvesting in een functioneel gebouw, waar ook andere organisaties in gehuisvest kunnen zijn, zolang de identiteit van de NGV maar blijft bestaan. Daarbij moet wel aandacht besteed worden aan de bereikbaarheid, zowel gezien vanuit een landelijk als vanuit een lokaal gezichtspunt. Als tevens wordt gewerkt aan versterking van de positie van de NGV, met name op financieel gebied, hoeft voor identiteitsverlies niet zo te worden gevreesd. Versterking van de financiële positie door het verwerven van subsidies is zeker een optie, daarbij vooral ook denken aan projectsubsidies.

Genealogische Dag: onze afdeling is van mening dat, zolang er afdelingen bereid zijn een landelijke GD te organiseren en dit kostenneutraal kan gebeuren, het aanbeveling verdient de huidige gang van zaken te continueren. Indien naar verhouding de regionale inbreng op een landelijke GD te groot zou worden gevonden, kan door inbreng van bijvoorbeeld landelijke thema's (via het hoofdbestuur) een meer evenwichtige verhouding tussen regionale en landelijke bijdragen worden gevonden. Daarbij dient opgemerkt te worden dat een evenwichtiger verhouding tussen regionale en landelijke inbreng ook verkregen zou kunnen worden door afwisselend GD-en te organiseren met een regionaal dan wel met een landelijk karakter (bijv. om het jaar of twee jaar regionaal/een jaar landelijk). Ik heb daarbij nog het thema immigranten geopperd als thema voor een GD.

Samenwerking en externe betrekkingen: de archiefpas komt er in 2003 aan. Hij zal vijf jaar geldig zijn en de eerste 55.000 exemplaren zullen gratis zijn. Aangezien de pas in de toekomst o.a. gebruikt kan worden voor kortingen op boeken e.d., lijkt een bescheiden bijdrage op termijn niet onredelijk. Het zou mooi zijn als de pas ook gebruikt zou kunnen worden voor de toegang van het VC, maar gezien de daaraan verbonden kosten en de aanschaf van apparatuur, zit dat er voorlopig nog niet in. Ook moeten dan alle bescheiden in het VC elektronisch opgevraagd kunnen worden.

Het gilde van de goud - en zilversmeden in Groningen

Joop van Campen (samenvatting Antonia Veldhuis)

Op 13 april 2002 hield Joop van Campen een korte voordracht over dit onderwerp. Hieronder een samenvatting, een uitgebreide versie (met bronnenoverzicht) staat op onze homepage www.ngvgroningen.nl.

Ontstaan der gilden

In Groningen ontstaan de gilden in de tweede helft van de 14^e eeuw. Ze streefden verschillende doelen na: economisch (gildebroeders een fatsoenlijk bestaan te geven), godsdienstig, sociaal (ondersteuning armen en zieken) en politiek (vertegenwoordigers van de gilden in de regering). Concurrentie werd tegengegaan. Daarom werden inkoop, verkoop en prijzen aan strenge regels gebonden. Overtredingen werden beboet. Vreemdelingen werden geweerd en de consument werd beschermd door hoge kwaliteitseisen. Ieder gilde had zijn eigen bescherm patroon en een altaar in de kerk. Men nam deel aan kerkelijke processies en de heiliging van zon- en feestdagen werd strikt nageleefd.

Oprichting van het goudsmedengilde in 1512

Er heerste onvrede onder de goud- en zilversmeden. Op zaterdag voor Judica (de vijfde zondag voor Pasen; 27 maart) verleenden Burgemeesteren en Raad aan 'den ampte offte ghyldes der gholtmede' een voorschrift in de vorm van een 'openen breve'. Deze verordening werd een maand later door graaf Edzard van Oostfriesland, heer van Groningen, te Aurich met zijn grafelijk zegel bekrachtigd, en 'des dinnedaghes voer elven dusent magheden dach' (19 oktober) werd d.m.v. de 'gholtmede sceyde brief' de band met het smedengilde definitief verbroken. Wel bleef men gezamenlijk het onderhoud van het altaar van Sint Eloy, de beschermheilige van alle smeden verzorgen. Het goudsmedengilde werd niet langer samen met de overige gilden door de bouwmeesters in de stadsregering vertegenwoordigd. Het werd het eerste raadsgilde onderworpen aan het gezag van Burgemeesteren en Raad en kon geen invloed meer uitoefenen op de regering van de stad.

De patroon of beschermheilige van het (goud)smedengilde

De belangrijkste datum in het gildejaar was de naamdag van St. Eligius of St. Eloy, die in Groningen en Emden op Midzomer (25 juni) werd gevierd. Elders in den lande was dat 1 december. Op 24 juni was de overdracht van de administratie en de plechtigheid van de broederschap.

Men ging gezamenlijk onder klokgelui, orgelspel, blaasmuziek en gezang van koor-knappen naar de vroegmis. Bij binnenkomst moest men iets in de offerbus storten. Bij wegblijven werd een boete opgelegd. Na de eredienst was er een 'vruntlycke vergaderinge ende gezelschap' in het refectorium (eetzaal) van het Jacobijnerklooster met een overvloedige maaltijd van rundvlees, witbrood, kaas, kuikens, verse en gerookte "schincke", verse vis, banket (nagerecht van suikergebak) en veel bier.

Gildebestuur

Aan het hoofd van het gilde stonden olderman en hovelingen. De hoveling van het ene jaar werd het volgende jaar olderman. Zij leidden vergaderingen en bijeenkomsten, deden voorstellen aan het stadsbestuur, regelden de controle op het gehalte goud- en zilver, namen de meesterproef af, beheerden de gildekist (kostbare

re documenten en geld) en beheerden de ziekte- en begrafenisfondsen. De jongste gildebroeder was bode van het gilde. Hij bracht de mededelingen van de olderman bij allen over, verzorgde de convocaties, ging bij alle gildebroeders, uitmijnders, tafelhouders en kleerkopers langs als er goud of zilver werd vermist of was gestolen 'om te dagen', deed mededeling van het overlijden van gildebroeders of naaste familie, zorgde tevens voor het lijkklaken en de doodsbare van het gilde bij de begrafenis.

Hoe werd men gildebroeder?

Je moest het burgerrecht van de stad bezitten, daarna kon je het gilde 'winnen' door het betalen van een geldbedrag en twee pond was voor de 'kerse' op het altaar. Uiteraard was men van onbesproken gedrag. Daarna begon een lange leertijd van leerjongen via gezel naar het meesterschap. De kans dat je uiteindelijk meester werd, was klein. Het gilde wilde het aantal bedrijven beperkt houden en het afleggen van de meesterproef was een kostbare zaak.

Hoe verliep in het algemeen de tijd als leerjongen?

De leerjongen (meestal rond 14 jaar oud) kwam bij een meester in huis tegen betaling van een jaargeld en op deze rustte de verplichting zijn leerling in het ambt op te leiden (vakopleiding) en te zorgen dat hij een rustige en nuttige burger werd. Hij nam deel aan het gezinsleven en de godsdienstplichten, mocht binnen de stad geen dolkmes bij zich dragen en niet om geld spelen. De leerjongen mocht geen goud of zilver verkopen en het huis van zijn meester niet zonder diens toestemming verlaten. De meester was mede aansprakelijk voor het nakomen van de plichten. De leertijd van zoons van meesters bedroeg vier jaar, zoons van burgers uit de stad Groningen moesten vijf jaar dienen, leerjongens van buiten zes jaar. Week de meester daarvan af, dan werd hij beboet met 32 daalders, de leerjongen verloor zijn leerjaren en moest opnieuw beginnen. Indien één van de goudsmiden zijn leerjongen teveel vrijheid verleende, "daarmede hy andere leerjongens ongehoorzaam maeckte, also dat daer klaegen over quam, die salt selve beeteren tot der gemeine gilde-broeders kenninge", m.a.w. die werd publiekelijk ter verantwoording geroepen. Onder de leerjongens waren vaak hele of halve wezen die op deze manier aan werk geholpen werden.

Na leerjongen werd men gezel

Voor wie in Groningen leerjongen was geweest, duurde dit één jaar. Een gezel van buiten die elders leerjongen was geweest, moest drie jaar blijven. In theorie kon een meesterszoon dus al vóór zijn twintigste jaar meester worden. In de praktijk duurde dat meestal langer. Met name in de 18e eeuw ontstond een klasse van blijvende gezellen die nooit meester werden, een beroepsproletariaat. In 1794 werd een fonds opgericht ten behoeve van zieke en behoeftige goud- en zilversmedengezellen.

Hoe verkreeg de gezel het meesterschap?

1. Hij had aan alle opleidingsplichten voldaan.
2. Hij was vrij man (geen lijfeigen)
3. Hij moest het burgerschap van de stad bezitten.
4. Hij moest zijn zaken goed kunnen beheren, en 'van goede geruchte' zijn.
5. De meesterproeven hebben afgelegd (het maken van enige werkstukken).
6. Lid worden van de broederschap van Sint Eloy.

De weg naar het meesterschap was lang en kostbaar

Wie als meester werd toegelaten moest eerst nog de nodige gereedschappen aanschaffen en enige handelsvoorraad hebben alvorens hij zelfstandig kon gaan werken. Het benodigde geld moest vaak worden geleend. Het aantal meesters was niet vooraf bepaald, het was dus een open gilde. Rond 1512 zijn er circa 10 meesters, het aantal groeit en varieert in de 17^e en 18^e eeuw tussen de 18 en 24, afhankelijk van de economische toestand. De meesters in het gilde vormden een min of meer gesloten kaste.

Meesters stonden ook onder gildedwang

De meester als zelfstandig ambachtman kon niet doen en laten wat hij wilde. Er waren allerlei bepalingen opgesteld om tegen valsheid en bedrog te waken. Tevens wilde men de monopoliepositie van het gilde handhaven. Zo werd in de gilderol omschreven hoeveel edel metaal gouden en zilveren voorwerpen moesten bevatten. Afwijkingen van het keur werden bestraft met een zware geldboete of met een lijfstraf, controle hierop geschiedde door Olderman en Hovelingen. Bij overtreding moest de hoveling "dat warck dat soe verargert is" in aanwezigheid van de meester (die dus ook een boete kreeg), "die dat gemaket heft, in stucken slaen".

De gildebroeders kwamen meerdere keren per jaar in gezamenlijke vergadering bijeen. Op deze bijeenkomsten vloede het gildebier rijkelijk. De gilderol bevatte talrijke preventieve strafbepalingen om excessen tegen te gaan. Schelden (schalck, boeve of hoer) of iemand slaan, stoten of mishandelen leverde een boete van 3 daalders op, ernstiger beschuldigingen (dief, moordenaar) of mishandeling niet alleen een boete, maar bovendien berechting.

Familiebanden

Meesterzons hadden een kortere leertijd, waren stadsburger en konden als opvolger in vaders bedrijf komen. Het trouwen met een gildebroedersweduwe gaf financieel voordeel, en het huwelijk met een gildebroedersdochter werd in de hand gewerkt, omdat de leerjongen jarenlang bij zijn meester in huis woonde. Het is dus geen wonder dat vele goudsmiden aan elkaar verwant zijn, zoals de Muntincks, de Papincks en de van Giffens. Vooral de R.K. goudsmiden, die uitgesloten waren van het gildebestuur waren bijna allemaal aan elkaar verwant.

Vrijheid, gelijkheid en broederschap betekende het einde van de gilden

De opheffing van alle gilden volgde in november 1798. Het zittende gildebestuur werd herbenaemd als provisionele commissarissen. Het monopolie ging teniet en men kon zich vrij vestigen als goud- of zilversmid. De verhouding meester ↔ knecht werd ernstig verstoord en de gezellen maakten voortaan de dienst uit. Toen de revolutie enigszins geluwd was kwam er een centrale regeling voor het keuren van goud en zilver, er werd een nieuw proefstuk ingevoerd. Dit bestond uit hamerwerk, monteren, drijven, graveren en er moest een theepot worden gemaakt 'naar de smaak van de tijd'.

Het ambacht na de Franse tijd

De goudsmid uit de tijd van de Republiek werkte thuis in zijn werkplaats, maakte stukken op bestelling en verkocht in zijn potkast met name zijn eigen producten. Na 1813, door de vrijere concurrentie, houdt dit op. Geen stadsgrenzen belemmerden de in- of uitvoer naar andere delen van het land. Er ontstaat een levendige handel,

mechanisatie en industrialisatie van bepaalde producten (vorken en lepels) treden steeds meer op. Specialisatie neemt toe, bijvoorbeeld het vervaardigen van tasbeugels, gespen e.d. De all-round meester-vakman verminderde in aantal. Daarentegen nemen het aantal reparateurs toe.

Groningen als zelfstandig centrum van goud- en zilversmidkunst hield op te bestaan.

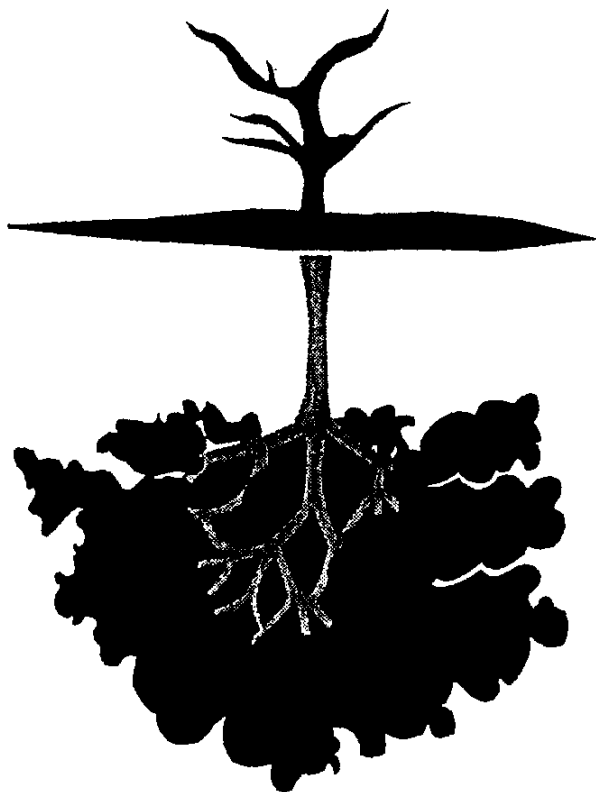
Kwartierstaat van Abel Niehoff

E. Smink-Niehoff, Olst

1. **Abel Niehoff**, geb. Groningen 16-12-1912, heibaas van waterwerken, overl. Zwolle 20-12-1983, tr. Barsingerhorn 19-7-1940 met **Hendrika Oud**, geb. Zuid- en Noord-Schermer 15-8-1919, overl. Zwolle 30-7-1999, dr. van Teunis Oud en Hendrikje Koster.
Uit dit huwelijk: Elisabeth, geb. Broek op Langedijk 17-10-1940, Hendrikje, geb. Dalfsen 2-11-1946 en Janna Alida, geb. Zwolle 12-7-1955.
2. **Arend Niehoff**, geb. Noordbroek 3-5-1880, schipper, overl. Zwolle 17-5-1961.
Aantekening op de geboorte-acte: Bij huwelijksacte van den tweeden Februari 1889 alhier opgemaakt, is dit kind door Abel Niehoff, arbeider te Zuidbroek en Jantje van Dijk, arbeidster te Noordbroek, voor het hunne erkend.
tr. Zuidbroek 21-5-1904 met
3. **Elisabeth Brouwer**, geb. Zuidbroek 6-8-1878, overl. Barsingerhorn 28-9-1938.
4. **Abel Niehoff**, geb. Zuidbroek 10-9-1854, arbeider, overl. Zuidbroek 9-3-1940, tr. Noordbroek 2-2-1889 met
5. **Jantje van Dijk**, geb. Noordbroek 28-2-1858, dienstmeid, overl. Zuidbroek 26-6-1943.
6. **Harm Brouwer**, geb. Zuidbroek 6-10-1851, tuinman, overl. Zuidbroek 17-1-1937, tr. Zuidbroek 4-5-1872 met
7. **Zwaantje Hartman**, geb. Noordbroek 17-9-1849, dienstmeid, overl. Zuidbroek 17-5-1929.
8. **Fokko Everts Niehoff**, geb. Noordbroek 17-10-1807, dienstknecht, overl. Zuidbroek 6-5-1856, tr. Zuidbroek 14-11-1831 met
9. **Willemetje Boeles Hopkes**, geb. Zuidbroek 6-5-1810, dienstmeid, overl. Zuidbroek 22-12-1887.
10. **Arent Willems van Dijk**, geb. Muntendam 15-9-1800, arbeider, overl. Noordbroek 1-10-1872, tr. (3) Noordbroek 28-4-1853 met
11. **Sijben Hendriks Ekkelkamp**, geb. Slochteren 15-3-1819, arbeidster, overl. Noordbroek 16-11-1905.
12. **Jan Harms Brouwer**, geb. Noordbroek 19-9-1810, tuinman, slachter, overl. Zuidbroek 21-5-1891, tr. Noordbroek 7-5-1835 met
13. **Klaassijn Scheltes Hevinga**, geb. Noordbroek 5-12-1810, overl. Zuidbroek 7-10-1854.
14. **Klaas Arends Hartman**, geb. Noordbroek 11-9-1813, arbeider, overl. Noordbroek 18-2-1885, tr. (2) Noordbroek 4-6-1836 met

15. **Lammechien Jans Abé**, geb. Muntendam 12-2-1808, wonende te Meeden, dienstmeid, overl. Noordbroek 22-10-1861.
16. **Evert Hillebrands Niehoff**, geb. Noordbroek 21-11-1763, landgebruiker, landbouwer (boerderij no. 38: van 4-6-1799 tot 1812 eigenaar van de boerenbehuizing met schuur en ca. 49 deimt land aan de Zuiderstraat 69 te Noordbroek)*, gemeenteraadslid, overl. Hellum 27-6-1819, tr. (2) Noordbroek 7-4-1800 (h.c. aldaar 20-3-1800) met
17. **Anje Abels Noorman**, geb. Noordbroek 22-6-1772, overl. Noordbroek 17-5-1812.
18. **Boele Wilkes Hopkes**, geb. Midwolda 13-9-1776, timmerman, overl. Zuidbroek 12-10-1850, tr. Zuidbroek 18-5-1806 met
19. **Geertruid Alberts**, geb. 1782-1783 (doop niet te vinden), overl. Zuidbroek 22-4-1814, oud 31 jaar.
20. **Willem Arents van Dijk**, geb. Muntendam 13-7-1770, overl. Muntendam 3-2-1851, tr. Zuidbroek 26-5-1799 met
21. **Willemtje Kaspers Dieterman**, geb. Zuidbroek 11-2-1775, overl. Muntendam 31-10-1855.
22. **Hindrik Tomas Ekkelkamp**, ged. Hellum 9-9-1759, overl. Slochteren 5-7-1828, tr. Hellum 26-8-1798 met
23. **Pieterke Alderts Hovinga**, geb. Hellum 17-3-1776, overl. Siddeburen 29-6-1836.
24. **Harm Jans Brouwer**, ged. Beerta 19-12-1776, tuinman, hovenier, 1^e veldwachter Noordbroek 1812, overl. Noordbroek 10-2-1849, tr. Noordbroek 6-5-1805 met
25. **Anna Wildriks Zuidema**, geb. Midwolda 16-3-1781, overl. Noordbroek 3-7-1847.
26. **Schelto Okkes Hevinga**, geb. Heveskes 13-1-1780, kleermaker, overl. Noordbroek 3-1-1847, tr. Noordbroek 18-5-1807 met
27. **Trijntje Jans Kloppenborg**, ged. Winschoten 30-1-1780, kleermakersvrouw, overl. Noordbroek 24-1-1864.
28. **Arent Jakobs Hartman**, geb. Siddeburen 2-11-1788, arbeider, overl. Noordbroek 3-12-1849, tr. Noordbroek 16-12-1810 met
29. **Heiltje (Altje) Klasens**, geb. Siddeburen 22-8-1790, overl. Noordbroek 16-1-1818.
30. **Jan Leenders Abé (Abee)**, geb./ged. Meeden 1/7-5-1786, arbeider wonende te Veendam, overl. Korte Akkers (Veendam) 30-8-1855, tr. Meeden
31. **Lizabeth Geerts Rusius**, ged. Windeweer 13-12-1778, arbeidster wonende te Veendam, overl. Ommelanderswijk (Veendam) 14-8-1858.
32. **Hilbrant Alberts**, ged. Noordbroek 8-4-1731, landbouwer (boerderij no. 31: van 1768-1790 bekleemde meier krachtens koop voor 3100 car. van de boerderij Hoofdstraat 98 te Noordbroek)*, begr. Noordbroek 11-4-1777, tr. Noordbroek 19-11-1758 (h.c. Noordbroek 16-11-1758) met
33. **Doetje Everts**, ged. Noordbroek 1-1-1736, overl. Noordbroek 18-5-1818.
34. **Abel Tjapkes**, van Noordbroek, meester boekweyten-molenaar, begr. Noordbroek 7-11-1794, tr. Noordbroek 15-5-1769 (h.c. Noordbroek 15-5-1769) met
35. **Grietje Jans**, geb. Winschoten 18-8-1745, overl. Noordbroek 20-7-1811.

U begint bij de wortels

U eindigt bij *COPYRIGHT!*

COPYRIGHT! *Uw partner in opmaak & repro*

Kerklaan 49-51
Groningen
050-5714666

Kanaalstraat 15a
R o d e n
050-5016519

Osloweg 134
Groningen
050-3188034

www.copyright.nl

36. **Wilke Geerts Hopkes**, afk. uit Jemgum (Ost-Friesland), arbeider, overl. Midwolda 26-4-1819, tr. Oostwold 4-6-1773 (h.c. Midwolda 4-6-1773) met
37. **Anna Boelens**, van Beerta, geb. ca. 1749, overl. Midwolda vóór 1779 (mogelijk begr. 6-5-1777), dr. van Boelo Jurriens (timmerman) en Okjen Ebes.
40. **Arent Meinerts**, geb. Muntendam 2-10-1734, overl. Muntendam 2-2-1808, tr. Zuidbroek 23-5-1762 met
41. **Jantje Willems**, ged. Midwolda 1-2-1733, overl. Muntendam vóór 1808.
42. **Kasper Pieters Dieterman**, geb. Midwolda 14-3-1745, begr. Zuidbroek 30-4-1792, tr. Zuidbroek 3-1-1768 met
43. **Metje Jans**, geb. Zuidbroek 11-10-1738, begr. Zuidbroek 23-10-1795.
44. **Thomas Jans**, geb. Farmsum 5-1-1727, overl. Hellum na 1778, tr. Hellum 7-6-1756 met
45. **Eetjen Hindriks**, ged. Hellum 3-7-1735, begr. Hellum 9-7-1767.
46. **Aldert Cebes (Hovinga)**, ged. Nieuw-Scheemda 10-2-1732, landbouwer, begr. Hellum 14-8-1802, tr. Scheemda 14-3-1766 met
47. **Sijben (of Sieben) Pieters (Wolthuis)**, ged. Midwolda 2-3-1743, begr. Hellum 30-12-1782.
48. **Jan Steffens Brouwer**, ged. Beerta 19-10-1749, arbeider, overl. Beerta 26-2-1825, tr. Beerta 23-5-1773 met
49. **Grietje Harms**, ged. Beerta 20-4-1749, overl. Beerta ca. 1781.
50. **Wildrik Engels Zuidema**, ged. Midwolda 14-11-1745, landgebruiker (boerderij no. 46: van 1782-ca. 1824 eigenaar van de boerderij aan de Zuiderstraat 14 te Noordbroek; in 1813 bezit hij 34 deimatten bouw-, weide- en hooilanden)*, overl. Noordbroek 3-1-1819, tr. Midwolda 9-6-1771 met
51. **Frouwe Roelfs**, ged. Midwolda 3-11-1748, overl. Noordbroek 27-1-1810.
52. **Okke Scheltes Hevinga**, ged. Farmsum 1-6-1755, tr. Heveskes 29-8-1779 met
53. **Klaassien Oltman(s)**, ged. Weiwerd 30-3-1755.
54. **Jan Jans Kloppenborg**, ged. Winschoten 1750, overl. Noordbroek 11-1-1831, tr. Winschoten 25-5-1777 met
55. **Ijtien (Iektje) Edzes Roon**, ged. Winschoten 14-9-1755, overl. Noordbroek 14-3-1825.
56. **Jacob Sebes Hartman**, ged. Noordbroek 9-10-1757, dagloner Siddeburen, overl. Siddeburen 23-10-1815, tr. Siddeburen 25-5-1788 met
57. **Pietertje Arends (Hartman)**, ged. Siddeburen 5-3-1758, landbouwersche, overl. Siddeburen 14-8-1838 (als Pieterke Arends, oud 69 jaar [sic]).
58. **Antonie Klaassens Romeling**, ged. Noordbroek 27-8-1752, landbouwer, overl. Noordbroeksterhamrik 20-8-1826, tr. Noordbroek 29-5-1785 met
59. **Jantjen Derks (Sjabbes)**, ged. Siddeburen 19-11-1759, overl. Noordbroeksterhamrik 17-11-1816.
60. **Leendert Derks**, geb. Meeden ca. 1742, overl. Meeden 3-4-1817, zn. van Derk Meertens en Martje Jans, tr. Meeden 15-4-1769 met
61. **Frouke Jans**, van Meeden; dr. van Jan Bartels en Anneke Hindriks.
62. **Geert Swiers Rusius**, geb. Hoogezand 29-10-1758, overl. Windeweer 19-3-1814, tr. Windeweer 24-5-1778 met
63. **Lammigje Hindriks Ruzius**, geb. Hoogezand 30-12-1753, overl. Windeweer 18-5-1819.

* Gegevens overgenomen uit *Boerderijen en hun bewoners in Noord- en Zuidbroek, 1990*.

Jan X en zijn kinderen. Een product van samenwerking toen en nu.

Reid van der Leij en Antonia Veldhuis

Jarenlang had ik (Antonia) van het echtpaar Marten Jurjens en Sjoukje Jacobs (mijn kwartiernummers 150 en 151) in Drachten geen voorouders. Ook van zijn eerste echtgenote Antje Tijmens vond ik verder niets. Toen Reid van der Leij mij mijn autosleutel-met-beertje-eraan terugbracht, die noodgedwongen bij Henk had gelogeed, nadat ze op de genealogische dag in Stadskanaal via een bos bloemen in diens auto waren gekomen – maar dat is een ander verhaal – bladerde Reid mijn kwartierstaat door. Enige namen zocht hij op in zijn laptop, waaronder Marten Jurjens. En voila! Beide geholpen. Ik kreeg van Marten de voorouders, Reid had een doodlopende tak verder.

De door ons Jan X genoemde voorouder zal voorlopig wel even X blijven. Het Rechterlijk Archief waaronder Doezum valt begint pas in 1750. Daarin vond ik wel een boedelbeschrijving van de weduwe van zoon Jurjen Jans en enige verkopen van hun kinderen, maar voor voorouders had ik er niets aan. Het lidmatenregister, kerkeraadshandelingen en doop-en trouwinschrijvingen beginnen al in 1628, wat dus wel hoopvol was. Was, want ik vond geen Jurjen gedoopt. Wel een Eelcke, dochter van Jan Harmens en Anne op 24 oktober 1677. Er is van een echtpaar met deze namen op 9 februari 1679 een kind gedoopt, waarvan de naam niet is ingevuld. Dat zou dus onze Jurrien kunnen zijn. Bewijs hiervoor vond ik niet. Verder doorzoeken van het doopboek leerde mij dat er twee gelijknamige echtparen moesten zijn, want op 6 februari 1681 laten Jan Harmens en Anne een Jantje dopen en op 17 april van datzelfde jaar een Peter. In de huwelijksklapper vond ik dan ook Jan Harmens van Grootegast trouwt Grootegast 27 mei 1674 Anne Mennes van Grootegast en op 22 maart 1678 trouwen Jan Harmens van Doezum en Anna Roelefs uit dezelfde plaats. Als Jan Harmens de “onze” is, dan is het de eerstgenoemde. Voorlopig beginnen we met:

I. **Jan X.**

Zijn kinderen bij een onbekende vrouw:

1. Eelkje Jans, volgt 1.
2. Jurjen Jans, volgt 2.

1. **Eelkje Jans** (dr. van I), geb. vóór 1678, mogelijk gedoopt als Eelcke Jans 24-10-1677 als dochter van Jan Harmens en Anne Mennes, overl. na 1735. Zij tr. rond 1695 met **Ytze Alberts**, huisman, diaken te Doezum (1715), ouderling Doezum (1723-1747), wonende te Kornhorn en te Doezum, overl. 1741/1742.

Ytze Alberts is op 23 juni 1715 bevestigd als diaken in plaats van Jannes Jacobs, die een “swaar accident” aan zijn been had, hetwelk verergerde, zodat hij het ambt niet meer kan uitoefenen. Op 28 febr. 1723 wordt hij bevestigd tot ouderling en op 24 sept. 1742 komt Jurrien Jans in zijn plaats, omdat hij is overleden.

Uit dit huwelijk:

1. Albertje Ytzes, ged. Marum 8-12-1695 jong overl. (1a.)
2. Albertje Ytzes, ged. Marum 20-6-1697, volgt 1b.
3. Martje Ytzes, ged. Marum 10-7-1698, volgt 1c.
4. Sjoukje Ytzes, ged. Grootegast 17-4-1702, volgt 1d.
5. Reina Ytzes ook genaamd Reinje Ytzes, ged. Doezum 1-4-1708, volgt 1e.
6. Nyne Ytzes ook genaamd Trijntje Ytzes, ged. Doezum 21-1-1714, volgt 1f.

7. Ymke Ytzes, afk. uit Doezum, volgt 1g.

2. **Jurjen Jans** (zn. van I), geb. vóór 1695, mogelijk gedoopt 9-2-1679 als zoon van Jan Harmens en Anne Mennes, huisman, ouderling Doezum (1742-1747), won. te Kornhorn en te Uithoorn onder Doezum, overl. ald. 1747.

20 dec. 1714 wordt Jurrien Jansen in de Corringhorn lidmaat: "na gedane geloofsbelijdenisse tot de Gemeeljnthe van Christus toegevoegt".

21 juni 1725; Eelken Jans huisvrouw van Eetse Alberts, huisman tot Doesum voor de helft, en Jurjen Jans, huisman te Doesum, voor de andere helft, verkopen voor 400 gulden aan Jan Oedses en Fockje Tjeerds, ook huisleden, twee percelen bouwland in Ophuis onder Surhuizum. Ze moeten het in "goeden gangbaren golve ende klinkende munten betalen en geensins met 's landts obligatien". Eetse zet een kruisje, de anderen tekenen. Onder de akte staat genoteerd: "deze koop is 3 maal over de kerke van den dorpe Surhuiseum geproclameerd, de 3^e maal op 10 september 1725". Niemand heeft tegen deze geboden geprotesteerd, de koop gaat door. De akte is gedateerd 2 maart 1726. Na deze akte volgt er nog een inschrijving: Eelken (huisvrouw van Eetse Alberts) en Jurjen Jans transporteren aan Jekke Tadema en Jetske Oedses el. de nevengaande onbetaalde koopbrief ten laste van Jan Oedses en Freecken Tjeerds, waarvan het gehele kapitaal nog resteert met de renten. 29 december 1735. (RAF RA hypotheekboek, toegang 13-02, inv.nr. 123 (jaar 1733-1740), blz. 119.)

In 1742 wordt Jurrien Jans verkozen tot ouderling van Doezum in plaats van de overleden Ytze Alberts. Hij is drie maal voorgesteld: op 28 maart, 8 april en 15 april en bevestigd op 22 april 1742.

Op 24 september 1747 staat er in de kerkeraadshandelingen "ouderling Jurrien Jans tot Doesum voor weinig tijds verstorven zijnde".

8 okt. 1751; Geert Jurriens, Marten Jurriens en de voormond en voogden over het minderjarige kind van wijlen Jan Jurriens en Ebeltie Meinders verkopen aan Frerik Hindriks en Grietje Lues echtelieden, een huis en schuur in de Uithoorn onder Doesum met de beklemming van het land, in gebruik geweest bij de overl. ouders der verkopers. (RAG Familiearchief Leuringh inv. nr. 115). Het andere huis wordt op dezelfde dag eigendom van Douwe Roelfs & Froukjen Jans el. (Beide aktes ook in RA Westerkwartier, toeg. 735 inv.nr. 77).

26 okt. 1754; Minnert Allardus Nicolay, mederechter van Smallingerland, won. te Oudega, als gelastigde van Dirk Nicolay, en Steven Wopkes als curatoren over Allardus Douwes Nicolay, nagelaten zn. van Douwe Wopkes, in leven bijzitter van Achtkarspelen, contra Jelke Tadema, oud ordinaris Bode der Staten van Friesland, laatst te Warns, dog nu te Meppel, voor hem zelf en als erfgenaam van zijn huisvrouw Jetske Oedses, als hypothecaire crediteuren van Jan Oedses en Fockje Tjeerds, in leven echtelieden tot Ophuis onder Surhuizum, op 28 december 1735 recht door cessie (= overgeving, afstand onder behoorlijke inventaris t.b.v. schuldeisers) bekomen hebbende van Eelke Jans, huisvrouw van Eetse Alberts tot Doesum, en Jurjen Jans mede ald., op een koopbrief van 21 juni 1725 ten laste van Jan Oedses en Fockje Tjeerds, ged. (RAF Hof van Friesland, toegang 14, inv. nr. 16622).

Hij tr. rond 1715 met **Aaltje Tekes**, geb. voor 1698, overl. te Uithoorn onder Doezum tussen oktober 1747 en 24-9-1750.

Op 24 sept. 1750 wordt er inventaris opgemaakt van de goederen zoals wijlen Aaltjen Tekes, wed: Jurrien Jans op haar "doodelijke deces" heeft nagelaten. Daarin worden twee plaatsen onder Doezum genoemd, waarvan Aaltje de ene bewoonde en de andere door Tietzes Douwes wordt gehuurd voor 70 car. gulden per jaar. De boedel is volgens "boesedulle" verkocht en de beschrijving is slechts drie bladzijden lang. Behalve een stoel en een stoof worden er geen meubels in

genoemd. Van de ongeveer 45 artikelen zijn er opvallend veel van stof, zoals "1½ elle root damast, een elle root en wit goedt, 2¼ elle wijt dijmt", kussens, doeken, mutsen, linnen en lakens. Verder een spinnewiel en enig koperwerk.

Van waarde is (in de lijst) alleen een bijbel met zilveren krap en een gouden rinkje, resp. 2-15-0 en 1-5-4 waard. Bedragen worden ook alleen maar op de eerste bladzijde genoemd. De akte wordt opgemaakt ter instantie van Reinder Heerkes en cons. als voormond en voogden over het minderjarige kind van wijlen Jan Jurriens in presentie van de mede erfgenamen en is ondertekend door Teke Jurriens en Geert Jurriens. (toegang 735, Inv.nr. 42).

Uit dit huwelijk:

1. Jan Jurjens, ged. Doezum 20-12-1715, volgt 2a.
2. Teke Jurjens, ged. Doezum in nov. 1719, jong overl. (2b.)
3. Teke Jurjens, ged. Doezum op 3-1-1723, volgt 2c.
4. Geert Jurjens, ged. Doezum 21-1-1725, overl. na 1753. Hij is in ondertrouw gegaan te Grootegast op 25-3-1753 met Antje Jacobs, weduwe van (huwelijk 21-3-1752) Meerten Alberts, overl. 1752, zn. van Albert Meertens en Aafke Jacobs.
Wypke Claasen verklaart 330 car. gulden schuldig te zijn aan Antie Jacobs en eheman Geert Jurriens ingevolge inventarium overgegeven aan de erfgenamen van Meerten Alberts op 22 nov. 1752 (toeg. 735, Inv.nr. 77).
5. Marten Jurjens, ged. Doezum op 23-3-1727, volgt 2d.
6. Albert Jurjens, ged. Doezum op 3-2-1732.

- 1b. **Albertje Ytzes** (dr. van 1), afk. uit Doezum, ged. Marum 20-6-1697, overl. 1727/1730. Zij tr. Doezum 17 mei 1716 met **Rinse Harms**, die na haar overlijden op 26-3-1730 te Grootegast trouwt met Meike Boewes, afk. uit Tolbert, dr. van Bouwe Jelles en Aaltje Tonnis.

Uit het eerste huwelijk:

1. Aaltje Rinses, ged. Doezum 26-2-1717, tr. Sijne Tijsses.
2. Harm Rinses, ged. Doezum 30-7-1724
3. Trijntje Rinses, ged. Doezum 21-3-1727
4. Eelkje Rinses, tr. Geert Willems (r.k.).

- 1c. **Martje Ytses** (dr. van 1), ged. Marum 10-7-1698, overl. voor 1758. Zij tr. rond 1729 met **Hemke Taekes**, wonende te Opende, overl. na 1758.

Uit dit huwelijk:

1. Taeke Hemkes, ged. Opende 16-1-1729, tr. Albertje Rinses
2. Jan Hemkes, geb. rond 1739
3. Ykje Hemkes, tr. Eise Eises.

- 1d. **Sjoukje Ytzes** (dr. van 1), afk. uit Kornhorn, ged. Grootegast 17-4-1702, overl. na 1764. Zij tr. Grootegast 17-5-1728 met **Nikel Jans**, ged. Visvliet 22-4-1703, overl. na 1771, zn. van Jan Jacobs en Lysbeth Hindriks.

Collaterale Successie Achtkar spelen 24-6-1771; overl. 13-2-1771 Antie Durks.
Erfgenamen: Nykle en Hendrik Jans, beiden in Groningerland. Bedrag: 800 cgl.

Uit dit huwelijk:

1. Lyzebeth Nikels ged. Doezum 6-3-1729, jong overl.
2. Lijs Nikels, ged. Doezum 31-3-1730
3. Hindrik Nikels, ged. Doezum 3-8-1732, tr. Louke Tjerks
4. Jan Nikels, ged. Doezum 11-10-1739, jong overl.
5. Jan Nikels, ged. Doezum 22-9-1743.

- 1e. **Reina Ytzes** ook genaamd **Reinje Ytzes** (dr. van 1), ged. Doezum 1-4-1708. Zij tr. (1) Grootegast (ondertrouw) 4-6-1734 met **Jan Wytzes**, ged. Marum 13-5-1688, overl. in 1749 of 1750, zn. van Wytse Jans en Trijntje Willems. Zij tr. (2) Doezum 10-6-1737 met **Doeske Geerts**, ged. Grijpskerk 26-4-1716, wonende Doezum, overl. na 1771, zn. van Geert Doeskes en Aaltje Doetjes.
Uit dit huwelijk:
1. Imke Doeskes Wijma, ged. Doezum 17-2-1741, tr. Harke Jacobs Kuiper
 2. Geert Doeskes Wijma, ged. Doezum 22-3-1744
 3. Ytze Doeskes Wijma, ged. Doezum 9-10-1746, tr. Wytske Gerrits
 4. Albert Doeskes Wijma, ged. Doezum 13-4-1749
 5. Fetje Doeskes Wijma, tr. Wiggel Wibes.
- 1f. **Nyne Ytzes** ook genaamd **Trijntje Ytzes** (dr. van 1), ged. Doezum 21-1-1714. Zij tr. Grootegast 9-9-1736 met **Heinze Barelds**, ged. Wijnjeterp 30-11-1708, wonende te 't Dorp onder Doezum, overl. na 1764, zn. van Bareld Heinses, huisman, en Grietje Eeuwes.
Uit dit huwelijk:
1. Grietje Heinzes, ged. Doezum 30-7-1737
 2. Eelkje Heinzes, ged. Doezum 11-9-1739, tr. Hindrik Gerrits
 3. Bareld Heinzes, ged. Doezum 14-7-1743, tr. Eetje Willems
 4. NN, ged. Doezum 7-4-1748
 5. Ytze Heinzes, ged. Doezum 3-10-1751, tr. Alle Bartels.
- 1g. **Ymke Ytzes** (dr. van 1). Zij tr. Doezum in het jaar 1715 met **Lubbe Sywerts** uit Marum, zn. van Sywert Hillebrands, diaken, en Fake Lubbes.
Uit dit huwelijk:
1. Sywert Lubbes, ged. Doezum 29-9-1716
 2. Hillebrand Lubbes, ged. Doezum 2-12-1725
 3. Aalke Lubbes, ged. Doezum 12-8-1731
 4. (waarschijnlijk) Anke Lubbes, tr. Albert Luitjens
 5. (waarschijnlijk) Faakje Lubbes, tr. Bartelt Luitjens
- 2a. **Jan Jurjens** (zn. van 2), ged. Doezum 20-12-1715, overl. tussen 1741 en 1745.
RAG RA 735-7 Oosterdeel Langewold, 19-11-1753; De schoolmeester Reinder Heerkes te Niezijl als voormond, Jan Roelfs te Niezijl als vreemde voogd over de dr. van wijlen Jan Jurjens in leven te Niezijl bij Ebeltje Meines. Sibbevoogd is Aelse Meints te Drogeham, maar deze is absent.
Hij tr. Drogeham 5-3-1741 met **Ebeltje Meines**, ged. Drogeham 14-11-1706, overl. na 1756, dr. van Meine Aelses (landbouwer en bijzitter van Achtkarspelen) en Sibbeltje Halbes.
Uit dit huwelijk:
1. Aaltje Jans, geb. rond 1743, overl. na 1764, tr. Niezijl 20-5-1764 Berend Meinderts uit Grijpskerk.
- Ebeltje Meines tr. (2) Niezijl 23-10-1745 Jan Jans Pez uit Niezijl.
- 2c. **Teke Jurjens** (zn. van 2), ged. Doezum 3-1-1723, overl. na 29-1-1758, wonende te Marum. Hij tr. Marum 9-6-1748 met **Aaltje Jans** uit Marum.

Uit dit huwelijk:

1. Jurjen Taekes ook genaamd Jurrien, ged. Marum 16-3-1749.
2. Aaltje Taekes, ged. Marum 16-5-1751.
3. Jan Taekes, ged. Marum 2-6-1754.
4. Albert Taekes, ged. Marum 29-1-1758.

2e. **Marten Jurjens** (zn. van 2), ged. Doezum 23-3-1727, wonende te Doezum en Drachten, overl. na 11-2-1759 en voor 1795. Hij tr. (1) Doezum 16-4-1752 met **Annegien Tymens**, ged. Donkerbroek 28-3-1728, overl. sept. 1754/sept. 1757, dr. van Tymen Hendriks en Grietje Klazes.

Marten Jurjens verklaart op 23 april 1752 aan zijn broer Geert Jurjens overgedragen te hebben $\frac{1}{4}$ part met $\frac{1}{8}$ part en $\frac{1}{16}$ part in de twee plaatsen tot Doesum. De ene (Ulthorn) wordt door verkoper bewoond, de ander omtrent de kerk door Tiedscher Douwes. Daarna volgt: $\frac{1}{4}$ door zijn ouders aangeërfd, $\frac{1}{8}$ deel van zijn broer Teke aangekocht met $\frac{1}{16}$ deel van zijn moeder Aaltje aangekocht waarvan koper andere 16^e part van zijn moeder had bekomen. Moeder had $\frac{2}{16}$ in de af en uitkoop van de overleden zoon Jan "angehandeld" en $\frac{1}{8}$ ingevolge een verzegeeling van 19 okt. 1747. (toeg. 735, inv.nr. 77).

Uit dit huwelijk:

1. Grietje Martens, ged. Doezum op 7-1-1753, jong overl.
 2. Jurjen Martens, ged. Noord Drachten 22-9-1754
 3. Grietje Martens, ged. Noord Drachten 22-9-1754
- Hij tr. (2) Drachten 25-9-1757 met **Sytske Jacobs**, overl. na 1819.

Uit dit huwelijk:

4. Aaltje Martens, ged. Drachten 11-2-1759, overl. Grouw 10-2-1819.
- Zij tr. Grouw (Vlaams doopsgezinde gemeente) 8-1-1797 Kerst Kerstes de Jong, koemelker, geb. Grouw in 1761 (doopsgezind), overl. ald. 4-4-1815, zn. van Kerst Wybrens en Jitske Jelles. Kerst tr. (1) Grouw 18-5-1783 Lysbet Durks (doopsgezind), overl. Grouw 5-6-1796.
- Sytske Jacobs trouwt mogelijk (2) Drachten 19-1-1766 met Jelger Cornelis uit Surhuisterveen. Hier is evenwel nog geen bewijs voor gevonden.

Dit overzicht is niet compleet. De kinderen en kleinkinderen van 1b tot en met 1g zijn verder uitgewerkt, maar omwille van de ruimte niet opgenomen. Ook missen er van de in het artikel genoemde personen nog doop- en overlijdensdata. We houden ons dus aanbevolen voor aanvullingen.

ADVERTENTIE

BOEKHANDEL GODERT WALTER

Oude Ebbingestraat 53

Tel 050-312 25 23

9712 HC Groningen

Email: gwalter@noord.bart.nl

Fax 050-318 66 30

De specialist in het Noorden voor Groningana

Naamslijsten

Willem G. Doornbos

Heeft u dat ook wel eens? Wie woonden daar nu eigenlijk rond [vul maar in]. Tijdens een onderzoek, wat voor doel dat ook moge hebben, zit men soms te springen om een totaaloverzicht van bewoners, de eigenaars van gebouwen, arbeiders, landeigenaars, bedelaars, handwerkslieden, armen, etc. Maar waar die te vinden? In veel gevallen bestaan dergelijke gezochte bewonerslijsten überhaupt niet, soms liggen ze voor het oprapen, en in veel gevallen zijn ze verstopt in slecht toegankelijke archieven waar veel onderzoekers nooit aan toekomen.

Bijna 500 lijsten omvat mijn collectie nu, groot, klein, volledig, onvolledig, oud (zes- tiende eeuw) en jong (achttiende eeuw). Een klein deel hiervan is (helaas zonder onderling overleg: wie is waar mee bezig?) door collega-onderzoekers gepubli- ceerd. Ik wil trachten de mij bekende kleine lijsten te bewerken en te publiceren. Eerst als artikel, later (als er per landschap voldoende materiaal is vergaard) gebun- deld. Een deel van de grote lijsten is al in de serie *Groninger Bronnen en Toegangen* uitgegeven of is nog in bewerking. Als eerste van de kleinere volgt hier:

I

Een willekeur van stadsmeiers, eigenaren en geïnteresseerden uit Hoogezand, Sappemeer, Veendam en Wildervank en de Pekela's (1709) ¹

[De stadsmeiers, eigenaren en geïnteresseerden in de venen in Hoogezand, Sappe- meer, Veendam en Wildervank en de Pekela's stellen vast dat door het niet-structu- reel vergraven van de venen, veel veen bederft. Gezamenlijk maken zij een wille- keur om dit verlies aan veen tegen te gaan.]

[Veendam en Wildervank]

was ondertekent

J. Drews
E. Tamminga
Joseph Trip voor mij selfs en in qlte.
J. de Drews
Christina weduwe Louis Trip
H. Lant
Elisabeth Wildervanck
weduwe Hiddingh
H.R. Werumeus
L. Retsinck weduwe Ackersma
Dr. E. Wildervanck
Gretien Harmens weduwe Venema
Jan Peters
Laurens Trip
Claes Jacobs
S. Gockinga
Herm. Colaer Ruiters
Jacob Otten

Dr. J. Venema
Hindrick Jacobs
Albert Hindrix
Jan Clasen
Harmen Peters
Peter Jans
Evert Hindricks
Jacob Jans
Z. Harckama
Wijchger Arents
Harmen Coops
Jan Coops
H. Forsten
Jan Hindricks
Jacob Hindricks
Albert Tyest
Roelff Jans
Dit merck heeft Berent Mulder
met sijn eigen handt getogen

H.R.
 Remmelt Arents
 Hilb. van Peer
 Claes Cruininck
 Jan Geerts
 Luitien Jacobs
 Geessien Geerts
 Anna Berents
 Dit merck heeft \wedge Otte Harms
 met zijn handt getogen
 Haicke Harmens
 J. Krol
 Geert Harmens
 Hindrick Houwinga
 Rijckent Rijckens
 Jan Jans Wijgman
 Peter Jans
 Peter Roeleffs
 Frans Roeleffs
 Jan Jans Panneman
 Lubbert Siemens
 Jantien Hebbes
 Jan Lubbers
 Jacob Berents
 Barent Mennekes
 Wijcger Roelfs

Een gelijkkluidende willekeur tusschen de stadsmeyeren, eygenaers en veengenoten op't Hogezaant, Sappemeer en den ankeve van dien, was gevoeght bij't voorschreven request van die van Veendam, Wildervanck etc. ende geteickent door

E. Tamminga
 D. Tiassens
 R. Jansen
 Luitien Wijbes
 Jan Peters
 Claes Jans
 Jeene Clasen
 Hindrick Jans Meyer
 Dit is Rensse \top Elties selfs getogen
 merck
 Jan Heeres
 Jacob Berents
 Jan Jans
 Harmen Jans
 Christaen Hindricks

Dese letters **TH** sijn door Trick Hindricks met sijn eigen handt getogen
 Dit is Harmen \times Arens selfs gesette merck
 Dit is \sqcap Claes Hebbels selfs gesette merck
 Dit is \sqcap Sijtse Geerts selfs gesette merck
 Steffen Miennes
 Dit merck \times heeft Tonnis Jans met sijn eigen handt getogen
 Jan Hansens
 Hidde Jacobs
 Sijtse Heeres
 Jelcke Cruisinga
 Wijger Jelckes
 Koop Hindricks
 Michiel Jans
 Augustinus Tammes
 Idse Berents
 Tomas Tammes
 Willem Andries
 Wijtze Remmers
 Feitse Roelfs
 Dit is **HD** Harmen Dercks sijn eigen gesette merck
 Luitien Gerbes
 Jochum Berents
 Dit is Ebbe \times Douwes selfs gesette merck
 Wolter Peters
 Siger Dercks
 Jan Tiebbes
 Jan Caspers
 Dit \ddagger merck heeft Jan Jochums Brandenborger met sijn eigen handt getogen
 Fedde Siourts
 Teecke Juickes
 Harmen Lamberts
 Dit merck \times heeft Kier Geerts met eigen handt getogen
 Jan Feddes
 Ensse Annes
 Kier Lamberts
 Sweytse Wybes
 Roelf Kiers
 Albert Rickent
 Timen Tammes
 Hindrick Clasen

Noch een gelijkkluidende willekeur was
gevoegt bij gemelte request en stont in
margine van hetselve als volgt

Wij ondergeschreven verklaeren kracht
deses als ingesetenen van der Pekela ons
te conformeeren met de articulen van
die van het Hogezaant en den ankeve
van dien hier annex. Actum Pekela den
28 januarij 1709

onderstont

Eltie Jacobs
Jan Tonnis
Derck Remmerts
Boele Doedens

Derck Dercks
Gerrit Harmens
Ulben Tammes
Lijsbeth Sijtses
Isack Berents
Jan Mensens
Jemme Tammes
Dit merck heeft X Jan Geerts Drenth
in mijn praesentie getrocken
Bene Immen
Jan Hindricks
Wijger Berents
Wolter Wijgers
Albert Jans
Harmen Jans
Harmen Harmens
Mense Eylers

- 1 GrA, nr 321, rekestboek deel 19, 18 februari 1709.
Tekst tussen haken is van eigen hand.

Een bizar einde

R.C. Mulder

Er zijn vele manieren waarop een mens aan zijn eind kan komen, maar bij het in-
kloppen van akten t.b.v. het Genlias-project kwam ik deze wel zeer bizarre tegen.

No. 19

In het jaar duizend achthonderd negen en zeventig, den negenden der maand April
zijn voor ons Ambtenaar van den Burgelijken Stand der gemeente *Oldehove*,
Arrondissement en Provincie *Groningen*, verschenen Evert Aldert Riddersma oud
een en veertig jaren, van beroep dagloner wonende te Munnekezijl, gemeente Kol-
lumerland, nabuur van den overledene, en Anne Dirks van der Wal, oud een en
zestig jaren, van beroep dagloner wonende te Munnekezijl, gemeente Kollumerland
nabuur van den overledene, welke ons hebben verklaard, dat op den zevenden der
maand April dezses jaars des morgens te zes uur, binnen deze gemeente te Ruige-
zand in de Munnekezijlsterriet in een aalfuik gevonden het lijk van Minke van der
Meulen, die op 15 februari l:l: des avonds was verdwenen en vermoedelijk was
verdronken, oud vijftien jaren, van beroep zonder, geboren te IJlst, laatst gewoond
hebbende te Munnekezijl gemeente Kollumerland c.a., dochter van Frans van der
Meulen, van beroep zaagmolenaarsknecht en van Grietje Ozinga, zonder beroep,
echtelieden wonende te Munnekezijl.

Van welke aangifte en verklaring deze akte is opgemaakt, die, na voorlezing, door
de aangevers en ons is geteekend met uitzondering van den tweeden comparant
die verklaarde niet te kunnen schrijven.

Renvooi: De doorhaling van twee gedrukte woorden in de veertiende regel van bo-
ven, erkend.

Nieuws van de archieven

Redactie Henk Hartog

Groninger Archieven, Cascadeplein 4, tel. 050-5992000;
www.groningerarchieven.nl

Sluiting

De Groninger Archieven zijn gesloten van woensdag 25 december 2002 tot en met woensdag 1 januari 2003. Dinsdag 24 december sluit de studiezaal om 16.00 uur.

Nieuwe genealogieën in de studiezaal

21173 **Bos**. *Parenteel van familie Bos*. Nakomelingen van Hindrik Hindriks Bos en Hilje Jans Deuntje te Wittewierum ca. 1800; 475 pagina's, met index.

21183 **Mulder**. *De schippers Mulder: hun schepen en hun stamboom*. Vanaf ca. 1750 wordt de familie gevolgd. Het boek telt veel illustraties van schepen en hun eigenaren; 237 pagina's, met index.

Alle@@l digit@@l (8)

Antonia Veldhuis

In deze rubriek komen interessante homepages en nieuwe digitale bestanden aan bod. Tips kunt u mailen aan antonia.veldhuis@hetnet.nl.

Fred Boer, kenner van Noord-en Zuidbroek, heeft het doopboek van Noordbroek vanaf 1700 gedigitaliseerd. Het bestand is te bestellen via zijn emailadres fhboer@hetnet.nl en is gemaakt in *Excel*, maar is ook te bestellen in tekstformaat. Het betreft de jaren 1700 tot en met 1811, en deze dopen sluiten naadloos aan bij die van Noordbroek die op de pagina van Dick Kuil gedownload kunnen worden, via zijn Oedipus-programma.

Voor de volledigheid kan Fred verder melden dat deze dopen gecontroleerd zijn door Jacob Boerema, waardoor het aantal fouten tot een minimum beperkt zal zijn. Zijn homepage is www.homepages.hetnet.nl/~dUIFJES2/index.html, waar (en ik citeer hem) "nog immer enkele bronnen on-line op vermeld staan. Mogelijk breid ik deze nog uit met enkele stukken uit gemeld doopboek, zoals ik ook met Zuidbroek gedaan heb: de onechte kinderen, familienamen, enz."

Bram de Munck uit Roden stuurde de volgende tips voor Alle@@l digit@@l: Er werd in HDP al eens aandacht geschonken aan het prachtige nieuwe Zeeuws Archief en zijn Studiezaal InformatieSysteem. Dat SIS is nu uitgebouwd tot het internet systeem ISIS. Te benaderen via www.zeeuwsarchief.nl of rechtstreeks met <http://database.zeeuwsarchief.nl>. Een groot deel van de burgerlijke stand staat er al in, waaronder alle huwelijken vanaf 1796/1811-1922, de volkstellingen die in de Franse tijd het startpunt moesten vormen van de burgerlijke stand en een heleboel ander materiaal. Een aanrader voor iedereen met Zeeuwse voorouders.

In datzelfde ISIS zijn alle datums van de republikeinse kalender (gedurende 10 jaar in gebruik in Zeeuws Vlaanderen) al omgerekend naar gregoriaanse datums, maar toch, een handig omrekenhulpje hiervoor is het programma *Germinal* van Ivo De

Broeck. Te downloaden van www.geocities/heartland/prairie/5201/french.htm.

Zowel in Groningen als in Assen en Leeuwarden wordt de cursus oud schrift al jaren op dinsdagavond gegeven. Daarom voor iedereen die net als ik nooit kan op dinsdagavond een complete cursus paleografie op <http://geneaknowhow.net> (keuze *genea-lokaal*) van Hein Vera en Herman de Wit.

In Gens Data nr. 3, mei-juni 2002 las ik een artikeltje van de heer H.M. Lups. Hij schrijft dat "van der Aa" op CD-ROM is verschenen. Volgens hem is het ingescand van oude kopieën en niet echt geweldig, maar gezien de hoge prijs van de originele boeken en reprint voorlopig een aantrekkelijk alternatief. Verkrijgbaar bij uitgeverij ALVO / Ons Erfgoed.

In dit blad vond ik ook de homepage waarop men VOC-bemanning kan zoeken van schepen van de kamers Hoorn en Delft en (deels) Rotterdam : <http://voc.webpsilon.nl>. Na het intikken verschijnt de homepage van de VOC. Onder **uitgevaren voor de kamer, 700.000 mensen over zee staat zoeken**. En dan wijst het zich vanzelf. Zoeken kan op **naam, periode, naam schip, rang** en ook op **plaats van herkomst**. Dus maar even Groningen geprobeerd. Dit leverde ruim 250 namen op. Een paar bekende: Jan Bolhuijs, matroos a.b. *Hoop*, gerepatrieerd in 1747; Gerardus Buurma, predikant a.b. *Constantia*, overl. Azië 1787; Hermannus van Campen, jongmatroos a.b. *Blijdorp*, overl. Azië 1756; Gerrit Elderkamp, soldaat a.b. *Patmos*, einde verbintenis 1729; Lodewijk Eppo Gockinga, matroos a.b. *Vrouw Anthoinetta Coenradina*, overl. 1780 aan boord op weg naar Batavia; Jacob Kamphuijs, opperkuiper op de *Standvastigheid*, overl. Azië 1755; Hermannus Meijer, soldaat a.b. *Gerechtigheid*, overl. Kaap de Goede Hoop 1791; Lucas van der Nap, matroos a.b. *Bartha Petronelle*, gerepatrieerd 1768; Wilhelmus Tanagerman, soldaat a.b. *Erfprins*, overl. Azië 1763; Isaac Trip, kwartiermeester a.b. *Canton*, overl. Kaap de Goede Hoop 1790. Ook datum van uitvaren en kamer staan vermeld.

N.a.v. een reactie van een lezer van Allem@@digit@@l, die tevergeefs probeerde een door mij genoemde internetpagina te openen:

Lukt openen niet, dan kan het nadeel van dit medium spelen. Hoewel ik alle adressen zelf heb geopend, kan het voorkomen dat tussen dat moment en de datum van verschijning van HDP de pagina verdwenen is. Dit probleem speelt ook bij het noemen van homepages als bron bij geschreven artikelen. Als u dan in ieder geval de maker en zijn adres noteert (als die tenminste vermeld is) valt er mogelijk nog wat te achterhalen. Hierover meer in een volgende HDP.

In dit geval bleek er iets te enthousiast te zijn getypt. Bij wazamar enz. was het laatste -a-z overbodig en blokkeerde zo de homepage. Overigens had zoeken via www.google.nl op "wazamar" de treffer wel gegeven, hetgeen ik dus nog even heb gecontroleerd. Een laatste controle vlak voordat het blad naar de drukker gaat blijkt dus nodig en zal ik volgende keren doen.

Nog een (wetensw)aardigheidje: als je bij google een voor en achternaam opgeeft zoekt hij op waar op een homepage die termen voorkomen. Dit hoeft dus niet perse achter elkaar te staan. Wilt u dat wel, type dan die term tussen " ". Dus zoeken op Pietje Jansen geeft alle pagina's waarin de tekst Pietje én de tekst Jansen voorkomt, "Pietje Jansen" beschouwt Pietje Jansen als één woord en zoekt daar dus op. Zoals mijn collega Peter altijd zegt: "itssesimpel".

Hebt u ook een nieuwe digitale bron of weet u een leuke homepage: mail, schrijf of bel me.

Nieuwe boeken: Verschenen of nog te verschijnen

Eilko van der Laan

Boekbespreking

Boer en heer. Y. Botke. Groninger Historische Reeks deel 23, uitgeverij Van Gorcum, Assen 2002. ISBN 9023238265, 728 pag., gebonden, geïllustreerd, € 27,00. Dissertatie, handelend over de 'dikke boeren' van de kleistreken in de provincie Groningen, de groep met minstens 40 of 50 ha land.

Na 1760 verkreeg deze groeiende groep boeren geleidelijk aan meer invloed in het openbare leven. De welvaart nam toe, het Patriottisme van 1780-1785 droeg ideeën aan en de Franse tijd schiep de mogelijkheden. Verschillende predikanten verkondigden Verlichte godsdienstige opvattingen, maar ook democratische ideeën. Hierdoor voltrok zich een mentale verandering bij een deel van de grote boeren. Het beïnvloedde hun bedrijfsvoering en zou gevolgen hebben voor de maatschappelijke verhoudingen.

In de periode 1790-1820 nam de welvaart sterk toe. Boeren namen meer personeel in dienst en hun bedrijven werden groter. De grond gebruikte men intensiever voor de akkerbouw. Hierdoor kwam er vrije tijd beschikbaar voor de boer om zich met andere zaken bezig te houden: leesgezelschappen, Nutsdepartementen, redrijkerskamers en ook politiek en andere maatschappelijke bezigheden. Het ideaal van de Verlichte, ontwikkelde en ondernemende Groninger boer werd in 1823 voor het eerst beschreven in de inleiding van een Rekwest.

Tussen 1818 en 1835 was er een overheersende crisis, verergerd door natuurrampen. Pas daarna bloeide het genootschapleven weer op. De grondwetswijziging van 1848 betekende de volledige emancipatie van de grote boeren: de 'champagnejaren' begonnen. Na 1880 was dit voorbij, maar kende de groep een lange nabloei tot in de 50-er jaren van de 20^e eeuw.

'Boer en Heer' is een gedegen werk over de boerenstand op het Hogeland en het Oldambt. Zeer aan te raden. De hoeveelheid gegevens is zeer groot en biedt veel mogelijkheid tot (zelf)studie.

Het Hogeland, het Lageland, water – land – dijken en wierden. M.A. Holtman. Eigen uitgave, 2002, 340 pagina's, gebonden, geïllustreerd, ca. € 36,00.

Met veel enthousiasme en oog voor details heeft de auteur een stortvloed aan gegevens, feiten en veronderstellingen aan de lezer gepresenteerd. De heer Holtman heeft zeer veel onderzoek gedaan en bronnen geraadpleegd. Toch, "Dit is geen wetenschappelijk boek, maar een boek vol emotie en passie, dat sterk persoonlijk gekleurd is". De noodzaak tot eigen onderzoek ontstond doordat "Zolang studenten, de aanstaande wetenschappers, meer belangstelling wordt bijgebracht voor zuipen, vreten en vrouwenjagen dan voor het verwerven van kennis, komt uit die hoek niet veel nieuws".

Wierden, waterlopen en dijken hebben een duidelijke voorkeur in het boek, er worden velen besproken. Verder hebben mijn inziens wetenswaardigheden als de ontdekking van het perkament (in Pergamon, tegenwoordig Bergama, Turkije) en de geschiedenis van Lia Fáil (Ierland) weinig aan het werk toe te voegen.

Het is een opmerkelijk boek van een gedreven amateur-onderzoeker, maar is moeilijk toegankelijk voor de zoekende lezer, deze moet het boek helemaal doornemen

of er iets van waarde voor hem te vinden is. Er is enkel een register op plaatsnaam. En over de aannames van de auteur zal men met hem van mening kunnen verschillen. Maar: niet overslaan, dit boek.

Tussen Termunter Ee en Eems. Een Rozendal stamboom. Geert Rozendal. Eigen uitgave, Mierlo, 2002. Geen ISBN, 124 pagina's, ingenaaid, geïllustreerd. Een stamboom van de familie Rozendal uit het Oldambt – gebieden van herkomst zijn ook Het Bildt (Fr.) en de Noordelijke Veluwe. Enkele kwartierstaten zijn in de genealogie opgenomen. Stamouders zijn Engelke Engelkes uit Loga (D) geb ca 1710, overl 1768 getr met Greetje Een (Eijen), geb ca 1710. Kinderen van dit echtpaar zijn dagloner, arbeider of schoenmaker. Woonplaatsen voor generaties daarna zijn Bellingwolde, (Nieuw) Beerta, Oude Pekela. Afgewisseld met de gegevens vindt men omkaderde blokken met informatie zoals: Hoofdstromen in het Protestantisme, Schoenmaker en Leerlooier en Wat de courant meldt. Een prettig leesbaar werk!

Inzenders van recensieboeken worden hartelijk bedankt!

Nieuw verschenen boeken

Groninger Borgen. Adellijke trots in de Ommelanden. Eindred. R. Broekhuis. Uitgave de Groninger Borgen Stichting 2002, ISBN 9061485401, 60 pagina's, gebonden, rijk geïllustreerd, € 19,95.

Prachtig boek, uitgegeven ter gelegenheid van het 25-jarig bestaan van de Stichting.

Verstedelijking en migratie in het Oost Groningse veengebied 1800-1940. J.F. Voerman. Uitg. Van Gorcum, Assen 2001. Groninger Historische Reeks deel. 21, ISBN 9023237609, 550 pag., gebonden, geïll., 550 pagina's, € 31,54.

Ommelandse Raais. Strunen deur Grunnen. F. Schreiber. Uitg. Haan, Bedum 2002. ISBN 9071372235, 166 pagina's, gebonden, geïllustreerd, € 29,90. Beschrijvingen van 51 plaatsen in het Groningerland.

In de serie *Groninger Bronnen en Toegangen* zijn de laatste maanden verschenen:

Academische rouw; deel 31. J. Ensink, 864 pag., € 68,31. Uittreksels uit de PROGRAMMATA FUNEBRIA van de Academie van Stad en Lande van Groningen / de Rijks Hogeschool te Groningen (1615–1833), ten dienste van biografie en genealogie. In de ruim 250 rouwberichten van hoogleraren, predikanten en bestuurders worden in hun levensbeschrijvingen ca. 2000 personen vermeld.

Ondertrouwboek van de stad Groningen, 1603–1611; deel 21. H.J.E. Hartog en D.F. Kuiken, ruim 300 pag., € 30,21. Tweede deel in een serie van vier.

Register op het lidmatenboek van de gereformeerde kerk van de stad Groningen, 1594–1660; deel 29. W.G. Doornbos en A. Veldhuis, 140 pag., € 15,29. Uitgebreid register (o.a. ook op plaats- en straatnamen en beroepen) op het eerder verschenen lidmatenboek (deel 28). Zie ook HDP 2002 nr. 1, blz. 26.

***Het Veenkoloniaal Museum in Veendam . .
het meest verrassende museum van de regio !***

U ontmoet er de turfstecker, neemt plaats in de roef van een binnenschip, staat oog in oog met een zeeman en kunt zelfs een echte scheepsjager tegen het lijf lopen. Voordat u het weet neemt u samen met hem plaats in een oergezellig, ouderwets café.

Het Veenkoloniaal Museum is dé plaats voor een succesvolle start van uw familiereünie of personeelsuitje.

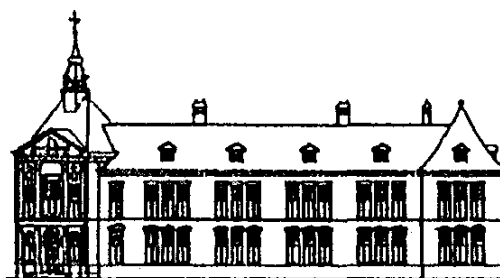
Op uw verzoek verzorgen wij dagvullende arrangementen.

Het Veenkoloniaal Museum is bovendien de uitgever van de Veenkoloniale Volksalmanak. Al vanaf f 35,- ploft deze jaarlijks op uw deurmat. Bovendien ontvangt u voor dit bedrag twee keer het magazine 'Omzien naar het Museum' met daarin opgenomen de museumkalender, en heeft u het hele jaar, samen met uw partner, vrij toegang tot het museum.

Voor meer informatie: 0598 616393

VEENKOLONIAAL MUSEUM

Winkler Prinsstraat 5 - 9641 AD Veendam
tel 0598 616393 - fax 0598 616590
e-mail: veenkol@veenkoloniaalmuseum.nl
www.veenkoloniaalmuseum.nl

Vragen en antwoorden

redactie Thijs IJzerman

Deze rubriek is bedoeld voor specifieke vragen op genealogisch gebied in de provincie Groningen en voor algemene vragen van genealogische aard. Voor deze rubriek gelden enkele "spelregels":

- Formuleer uw vraag zo bondig mogelijk.
- Per inzender worden in deze rubriek niet meer dan drie vragen per keer behandeld. Indien u meer dan drie vragen instuurt dan worden deze 'uitgesmeerd' over meerdere afleveringen.
- Als er een antwoord komt of u weet het antwoord op een vraag, stuur deze dan niet aan de vragensteller(sters) maar aan de samensteller van de vragenrubriek. Op deze manier kunnen ook andere lezers profiteren van de antwoorden.
- Wanneer u uw vraag of antwoord met behulp van een tekstverwerkingsprogramma heeft opgesteld, kunt u de redacteur van deze rubriek een hoop tikwerk besparen door uw vraag/antwoord op een diskette of floppy op te sturen. Teksten graag in WP 5.x, Word 7 of ASCII en een uitdraai of print bijvoegen. U krijgt uw diskette/floppy z.s.m. terug indien u dat wenst.
- De redactie behoudt zich het recht voor om uw vragen in te korten of te herformuleren.
- Het is niet de bedoeling dat de redactie op zoek gaat naar het antwoord; dat moet van de lezers komen.
- U kunt uw vragen en antwoorden rechtstreeks richten tot de redacteur van de vragenrubriek: M.J. IJzerman, Hoendiep 117, 9743 AP Groningen, tel./fax 050-3119707; e-mail: thijs.ijzerman@planet.nl. Denk eraan bij alle correspondentie uw postadres te vermelden. Graag altijd voldoende porto voor antwoord bijvoegen (óók als u uw vraag via een andere redacteur instuurt).

ANTWOORDEN

1999/15 DEKKER/DECKER

Eerstgenoemde Alef Dekker, getrouwd met Anna Jacobs van Wijk werd ook wel Adolph genoemd:

Op 25-1-1765 wordt in Eelde gedoopt: Heidemina, dochter van Adolph Dekker en Anna Jacobs. Henderkien ter Steeg is niet getrouwd met de eerste Alef Dekker, maar met zoon Alef (3), vermeld als echtgenote van de overledene in 1825. Huwelijk Eelde 24-2-1816 Alef Dekker, geb. 7-1-1759 in Oude Pekela, zn. van Adolph Dekker en Anna Jacobs, weduwnaar van Jantien Siebrants Berkhof trouwt met Hindrikkien Hindriks, geb. Vries 23-2-1777, dr. van Hindrik Pieters en Geezien Jans Atlas, weduwe van Meindert Kuipers (bron Genlias).

Verder heeft Alef Dekker een oudste zoon Adolf. Alef of Alof Dekker wordt in het Haardstedenregister van Eelde vermeld als carspelsoldaat in 1774, 1784 en 1794 en in 1807 als oud-carspelsoldaat en verver. Daarvoor was hij of zijn vader ook verver of glasmaker (vermeld in een voogdijrekening in 1789 als Alof Dekker). Het is niet duidelijk of het steeds dezelfde persoon betreft. Er is geen tweede Alef of Adolf Dekker vermeld in deze periode, behalve in 1807 Adolf Dekker, verver en glasmaker met een inwonend kind. Dit is vermoedelijk de zoon.

Ik heb geen grond voor de vermelde overlijdensdatum van 1805 gevonden. Het lijkt mij op grond van bovenstaande twijfelachtig of Adolf (2) een zoon is van Alef Dekker en Anna Jacobs van Wijk.

Arend Arends

2001/16 CREMER

Antje Jans Cremer: overleden te Groningen op 12 januari 1860, bijna 79 jaar, geboren te Zuidhorn, ten tijde van haar overlijden wonende buiten de A-poort, U 110, weduwe van Minte Klaassen Reitsema, dochter van wijlen Jan Cremer, in leven koopman, en van wijlen Hilje N.N.

M.R. Kremer

2002/20 ABÉ

Van Gea Jurjens-Ruzius werd een uitgebreid antwoord ontvangen m.b.t. een familie Abee. Door de uitgebreidheid (6 blz.) leent het zich niet voor plaatsing in deze rubriek. De redactie bekijkt of het op een andere manier in HuppelDePup geplaatst kan worden. Geïnteresseerden kunnen een copie opvragen bij de redacteur van deze rubriek.

Elisabeth (Lisabeth) Ruzius (Rusius), werd geboren op 13-12-1778 te Windeweer. Zij overleed op 14-8-1858 te Veendam. Zij was de dochter van Geert Swiers Rusius en Lammigje Hindriks (Roelofs).

Geert Swiers Rusius werd geboren op 29-10-1758 te Hoogezand. Hij overleed op 19-3-1814 te Windeweer.

Lammigje Hindriks (Roelofs) werd geboren omstreeks het jaar 1755. Zij overleed op 18-5-1819 te Windeweer.

Geert Swiers Rusius was de zoon van Hindrik Rusius en Willempje Jacobs.

Hindrik Rusius werd geboren 12-12-1726 te Hoogezand. Hij huwde met Willempje Jacobs. Het huwelijk vond plaats op 17-6-1753 te Hoogezand.

Hindrik Rusius was een zoon van Willem Rusius en Lammigje Hendriks.

Willem Rusius werd omstreeks het jaar 1670 geboren te Gildehaus (Bentheim, Duitsland) als zoon van Daniel Rusius en Leena Hindricksen. Hij woonde daar met zijn ouders en broers en zuster(s) aan de Muhlenstrasse.

Gea Jurjens-Ruzius, Sappemeer

2002/26 VEENSTRA-TJOELKER

Uit het boek "De Tjoelkers en de Tjoele" (Augustinusga):

Sijbrichje Sijbrens Tjoelker, geb. 1868, overl. Blaufallaat 1948, d.v. Sijbren Jilles Tjoelker en Grietje Wobbles te Augustinusga. Zij tr. 14-5-1891 Andrijs Veenstra, geb. Opende (Gn) 1866, overl. Blaufallaat 1934, boerenknecht te Surhuizum, later te Blaufallaat, z.v. Johannes Veenstra en Wijske de Boer. Kinderen Veenstra niet bekend in dit boek.

Nog een paar andere Veenstra's in dit boek:

Ijtske Rikeles Tjoelker, geb. 1908, overl. 1979, getr. met Otto Veenstra. Eerst te Augustinusga, later boer Surhuizum op de boerderij van zijn ouders. Uit dit huwelijk 7 kinderen en 1 jong overleden kind.

Antsje Jans Tjoelker, geb. 1811, getr. Grootegast 16-11-1831 met Hepke Wijbes Veenstra, geb. Doezum 1803, boer aldaar, z.v. Wijbe Douwes Veenstra, overl. 1831 en van Froukje Gaaijes Smit, boerin te Doezum. In 1868 waren Hepke en Antsje boeren te Gerkesklooster (Frl). Zij overleed in 1877 als landbouwse te Gerkesklooster. Overlijden Hepke niet vermeld. Hepke had een jong overleden tweelingbroer en nog 2 broers: Gaaije en Anne.

Fam. Ten Cate-Tjoelker, Zwolle

Nagekomen informatie vragenstelster:

Andries Veenstra, geb. 5-11-1865; Kinderen Veenstra-Tjoelker: Wietske, geb. 28-10-1898 Grootegast; Gepke, geb. 30-1-1902 Achtkarspelen; Antje, geb. 29-1-1909 Achtkarspelen; Johannes, geb. 3-2-1892 Grootegast; Grietje, geb. 26-11-1893 Grootegast; Siebrigje is overl. 25-5-1948.

Wiesje van Ginkel, Gorredijk

VRAGEN

2003/1 CLASEN

Ik ben een nazaat van Jacob Clasen met zijn 32 kinderen. Nu wil ik vragen of iemand mij kan helpen hoe ik de geboorteakte van Jacob Clasen kan vinden, eventueel, hoe kom ik erachter wie zijn ouders waren. Deze akts heb ik nodig om ons familiewapen te kunnen registreren.

Ik weet dat hij ongeveer rond 1635 geboren moet zijn te Holwierde, rond 1681 is hij Kerkvoogd geworden van Uithuizermeeden.

Hij is ongeveer omstreeks 1701 overleden. De boeken van Holwierde gaan terug tot 1730. Alles wat daar voor zit weet ik niet hoe ik daar achter kan komen.

Theo Klein, Delft

2003/2 BIEZE

Via het Archief in Den Haag kon ik Gezina Bieze traceren, geboren in 1812 in Sappemeer en uiteindelijk in 1895 in Nieuwkoop overleden. Mijn stammoeder Gezina was dochter van Foucke Jacobs Biese, in Sappemeer gedoopt op 10 januari 1779. Hierna kwam ik in de problemen, mede door onleesbaarheid van de microfiches. Foucke, die met een Goudse trouwde, waarvan de naam ook onleesbaar was (het huwelijk vond overigens in Sappemeer plaats op 4 oktober 1806) was waarschijnlijk zoon van Jacob Jansz. en Gezijn Gerritsdr.

Wie kan hierover meer informatie verstrekken?

J. Berghout

2003/3 DRAPER

Jan Draper woonde in de eerste helft van de 16^e eeuw in de stad Groningen. Hij was getrouwd met Anna Veelckens.

Gevraagd: nadere gegevens over de herkomst van Jan Draper.

P. Rouing, Gouda

2003/4 VAN LOON

Hindrick van Loon was koopman in de stad Groningen. Hij trouwt 1665 met Nesi-na Sennema. Gevraagd: nadere gegevens herkomst Hindrick van Loon.

P. Rouing, Gouda

2003/5 PIETERS

Tanneke Pieters trouwt 1723 in de stad Groningen met Philip Epster.

Gevraagd: nadere gegevens herkomst Tanneke Pieters.

P. Rouing, Gouda

2003/6 ENNES

Ik ben op zoek naar de overlijdensdatum en -plaats van Abeltje Ennes. Abeltje is geboren op 6-8-1730 te Slochteren en op 17-9-1752 te Hoogkerk gehuwd met Pieter Jans (Enter), geboren in 1723 te Hoogkerk.

Cor Enter, Bellen

2003/7 ARENDS-DIJKSTRA

Gezocht: de overlijdensdatum en plaats van Antje Arends Dijkstra. Antje is geboren op ?-2-1806 te Warga en op 20-11-1834 gehuwd te Oldehove met Willem Hui-

zinga, geboren 4-3-1811 te Oldehove. Tevens ben ik op zoek naar eventuele nakomelingen uit dit huwelijk.

Cor Enter, Beilen

2003/8 SCHOLTENS-KUIPER

Gezocht: de overlijdensdatum en plaats van Roelf Scholtens en Martje Ennes Kuipers. Roelf is geboren ?-1784 te Groningen en gehuwd op 19-10-1825 te Hoogkerk met Martje Ennes Kuipers. Martje is geboren op 19-7-1795 te Hoogkerk.

Cor Enter, Beilen

2003/9 KORTE

Ik ben al een tijd op zoek naar de geboortedatum van Geert Berents Korte, getr. 28-4-1802 te Nieuwe Pekela met Grietje Hindriks Slinger, ged. 19-11-1779 te Kleinemere, dochter van Hinderk Wilkes Slinger en Harmske Harms. Geert Berents Korte is overleden op 22-3-1852 te Nieuwe Pekela, 82 jaar oud. Hij moet dus geboren zijn rond 1770. Waarschijnlijk in Aschendorf, Duitsland.

B.Korte, Brummen

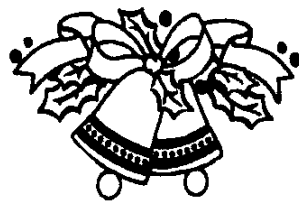
2003/10 JANS

Namens een Amerikaanse mevrouw ben ik op zoek naar de geboorteakte van Hinderk Jans, geboren 15 april 1831. Zij weet niet in welke plaats hij is geboren. Alleen dat deze datum vermeld staat op zijn grafsteen. Hij is werkzaam geweest in Molenwarf in Oostfriesland, vlakbij Bunde. Daarna is hij als verstekeling op een vrachtschip naar Amerika vertrokken.

Later heeft hij zijn vriendin Anna van Koten over laten komen. Bij mijn zoektocht lijkt het erop, dat hij in Oude Pekela is geboren, maar daar kan ik geen zekerheid over krijgen.

Mijn vraag is nu of er iemand in de gelegenheid is om eens te zoeken in het gemeentearchief Pekela te Oude Pekela of Reiderland in Beerta. Als laatste zou ook gezocht kunnen worden in de Groninger Archieven.

Piet van der Veen, Wintelre (NB)

Het bestuur van de NGV-afdeling Groningen

en de redactie van HuppelDePup

wensen u

prettige kerstdagen

en een voorspoedig 2003.

Bestuur van de afdeling Groningen van de Nederlandse Genealogische Vereniging

- **Voorzitter** J.W.H. van Campen De Hop 4 9301 PM Roden
jwh@dolfijn.nl 050 – 501 82 14
- **Vice-voorzitter** M.J. IJzerman Hoendiep 117 9743 AP Groningen
(Afgevaardigde) *thijs.ijzerman@planet.nl* 050 – 311 97 07
- **Secretaris** R. Ploeger Grutto 16 9728 XJ Groningen
ruploeger@hetnet.nl 050 – 525 15 09
- **Penningmeester** G.J. Kaman-Broekhuizen Tammingastraat 9 9978 PA Hornhuizen
(Webmaster) *annet@kaman.nl* 0595 – 48 70 74
- **Bestuurslid** N.T. de Oude Turfsingel 35 9712 KJ Groningen
(DIP) *ntdeoude@wxs.nl* 050 – 318 95 55

Redactie HuppelDePup

hjehartog@wanadoo.nl

H.J.E. Hartog	Snelliusstraat 28	9727 JN Groningen	050 – 525 33 33
J.B. Kranenburg	Westinghousestraat 36A	9727 GX Groningen	050 – 526 41 57
E.F. van der Laan	Valge 3	9965 PD Leens	0595 – 57 19 92
A. Veldhuis	Dr. A. Plesmanlaan 75	9269 PJ Veenwouden	0511 – 47 58 98
M.J. IJzerman	Hoendiep 117	9743 AP Groningen	050 – 311 97 07

Contactdienst (CALS)

tkjwagenaar@hotmail.com

T.K.J. Wagenaar	Spiegelstraat 103	9721 JT Groningen	050 – 526 67 01
-----------------	-------------------	-------------------	-----------------

Knipseldienst

renssen@wanadoo.nl

F. Renssen	Hoofdweg 396	9765 CT Paterswolde	050 – 309 40 55
------------	--------------	---------------------	-----------------

Afdelings website

www.ngvgroningen.nl

Kin'n wie joe help'n?		BBS	Computer algemeen	Contactdienst	Genealogie beginners	Genealogie gevorderden	Heraldiek	HazaData	NGV algemeen	ProGen	Internet	Kadaster	Notarieel
Ir. A. Daae	050 – 309 22 93						✓						
M.J. de Lange	058 – 280 24 85				✓	✓		✓					
M.J. IJzerman	050 – 311 97 07				✓	✓		✓	✓			✓	✓
J.W.H. van Campen	050 – 501 82 14				✓	✓							
H.J.E. Hartog	050 – 525 33 33				✓	✓			✓				
Mw. A. Veldhuis	0511 – 47 58 98				✓	✓							
P. Molema	079 – 342 36 80	✓	✓					✓			✓		
R.O. Roffel	050 – 577 04 01							✓					
T.K.J. Wagenaar	050 – 526 67 01			✓						✓			
E. Landzaat	050 – 573 57 74								✓	✓			
G.W. Kuijk	050 – 403 15 97							✓					

HuppelDePup

ISSN-nummer: 1380-7277

Indien onbestelbaar: Ruud Ploeger, Grutto 16,
9728 XJ Groningen